

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

FILOZOFICKÁ FAKULTA

ÚSTAV ROMANISTIKY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

JAZYKOVÁ ANALÝZA NOVINOVÝCH TITULKŮ VE ŠPANĚLSKÉM TISKU

Vedoucí práce: Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.

Autor práce: Heidi Witzová

Studijní obor: SJEMO

Ročník: 4.

2016

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice 9. prosince 2016

vlastnoruční podpis studentky

Poděkování

Tímto děkuji ústavu romanistiky a paní Mgr. Miroslavě Aurové, Ph.D. za vedení při psaní této práce.

Anotace

Cílem této bakalářské práce je analýza novinových titulků v současném španělském tisku. Po úvodní bibliografické sondě, představení některých charakteristik žurnalistiky a pojednání o typických rysech novinových titulků, především o stručnosti, budeme v druhé části práce analyzovat vzorek pětiset novinových titulků z pěti španělských internetových deníků, se zaměřením na přímé a nepřímé řeči a *verba dicendi*. Práce je psaná česky, avšak s častým výskytem španělských příkladů titulků. Součástí je i resumé ve španělštině.

Klíčová slova: noviny, titulky, analýza, přímá řeč, nepřímá řeč, slovesa *dicendi*

Annotation:

The objective of this bachelor thesis is analysis of headlines in current Spanish press. After inicial introduction to characteristics of journalism and demonstration of typical features of headlines, especially about conciseness, is in the second part of the thesis analysed the sample of five hundred headlines extracted from the five spanish internet journals with focus on direct and reported speech and verbs *dicendi*. This bachelor thesis is written in czech language nevertheless with frequent occurence of examples of spanish headlines. Part of the work is also résumé in spanish.

Key words: press, headlines, analysis, direct speech, reported speech, verbs *dicendi*

OBSAH

ÚVOD.....	8
A NOVINY A NOVINOVÉ TITULKY	9
1. Noviny jako informátor	9
1.1 Aspekty novin.....	9
1.1.1 Pravdivost a důvěryhodnost	10
1.1.2 Nestrannost a objektivita.....	10
1.1.3 Názory a hodnocení.....	10
1.1.4 Výrazové prostředky	11
2. Titulek.....	13
2.1 Funkce titulků.....	14
2.2 Forma a charakteristiky titulků.....	14
2.2.1 Stručnost.....	15
2.2.2 Zaujetí čtenáře	15
2.2.3 Jazyk kolektivní produkce.....	15
2.2.4 Využívání výhod typografie.....	16
2.3 Obsah.....	16
2.3.1 Titulky fyzických akcí.....	16
2.3.2 Titulky verbálních akcí	17
2.3.3 Titulky kombinované	17
2.4 Stručnost titulků.....	19
2.4.1 Výběr obsahu a slovní kondenzace	19
2.4.1.1 Citace zdánlivě úplná	20
2.4.1.2 Zkrácená nebo částečná citace	21
2.4.1.3 Nepřímá řeč	24
2.4.1.4 Lexikální substituce	25
2.4.1.5 Vynechání <i>verba dicendi</i>	26

2.4.1.6	Vynechání původce promluvy	29
2.4.2	Mnohonásobné pojmenování	30
2.4.2.1	Nadtitulek	31
2.4.2.2	Hlavní titulek	32
2.4.2.3	Podtitulek	32
2.4.3	Využívání kontextu	32
SHRNUTÍ TEORETICKÉ ČÁSTI		34
B	ANALÝZA NOVINOVÝCH TITULKŮ	37
3.	Výběr periodik	37
4.	Větné a nevětné titulky	39
5.	Analýza větných titulků	41
5.1	Dodržování stručnosti	41
5.2	Analýza obsahu: Titulky fyzické, verbální a kombinované	45
5.2.1	Fyzické titulky	45
5.2.2	Verbální titulky	46
5.2.2.1	Kompletní citace	47
5.2.2.2	Přímá řeč – citace zdánlivě úplná	49
5.2.2.3	Přímá řeč – zkrácená citace	52
5.2.2.4	Nepřímá řeč – slovesa <i>dicendi</i>	54
5.2.2.5	Lexikální substituce	55
5.2.3	Titulky kombinované	56
5.2.4	Otázky redaktora	57
ZÁVĚR		59
RESUMEN		61
PŘÍLOHA 1 – PŘÍKLADY TITULKŮ		63
PŘÍLOHA 2 – GRAFY A TABULKY		75
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ		77

INTERNETOVÉ ZDROJE.....	78
ZDROJE TITULKŮ	79
SEZNAM TABULEK	91

ÚVOD

Novinový titulek je žurnalistický prvek, který na první pohled upoutá, a který v podstatě rozhoduje o tom, zda bude čtenář ochoten obětovat svůj čas na přečtení celého článku, který pod ním následuje, či nikoliv. Proto není velkým překvapením, že si lidé oblíbili „bulvární plátky“ s jejich expresivními titulky a určitou dávkou nadsázky. Moje práce však bude zaměřena na převážně seriózní zpravodajství, které poskytují solidní španělské deníky. Budu se zabývat nejen formální a syntaktickou stránkou titulku, ale také prozkoumám sémantickou stránku tématu, která je často velmi zajímavá. Jak se totiž později ukáže, při pouhém čtení titulků, může kvůli stručnosti dojít k mystifikacím, či se může pod jednoslovnou citací skrývat metafora, která je součástí každodenního života. Noviny se často snaží přijít s fantastickými novinkami a šokovat čtenáře, proto je třeba dobře vybírat mezi kvalitními informacemi a lákáním senzacechtivých titulků. Ale i pravdivost zpráv v seriózních médiích bývá relativní a informace jsou ve většině případů již zabarvené názorem redaktora článku, podle toho jak na danou věc nahlíží, protože nelze být dokonale objektivní. Co ale zůstává hlavní, je zjevná důležitost titulků, která se jim nedá odepřít.

V teoretické části práce se budu opírat o knihy či publikace jak českých, tak zahraničních autorů a provedu sondu do novinových titulků, kdy ukáži jeho specifika, jak může vypadat a také jeho zvláštnosti a zajímavosti, kterými oplývá.

V následující části praktické se budu zabývat analýzou vzorku pětiset novinových titulků, vybraných z pěti španělských deníků, které se řadí mezi tzv. „prensa de información general“, tedy noviny zaměřující se na všeobecné informace. Z každého deníku vyberu dohromady sto titulků, deset titulků z každé z deseti rubrik, pokud jich dané noviny mají tolik a následně budu analyzovat fakta a poukazovat na aspekty uvedené v teoretické části na praktických příkladech. Teoretické informace však nemusí vždy nutně odpovídat reálné praxi a je samozřejmé, že se mohou vyskytnout jisté odlišnosti při porovnávání informací, mezi papírovým tiskem, který souhlasí s normami, které jsou k nalezení v odborné literatuře a rozvíjejícím se internetovým zpravodajstvím, ze kterého jsem čerpala. Titulky jsem vybírala z internetových deníků jak už z důvodu dostupnosti zde v ČR, tak také kvůli aktuálnosti, protože nové technologie jsou dnes již všudypřítomné a nabízejí tedy moderní pohled na média.

A NOVINY A NOVINOVÉ TITULKY

1. Noviny jako informátor

Noviny byly odjakživa informátorem dění ve společnosti. Naše společnost se ale proměňuje velmi rychlým tempem. Je to dáno technologickým rozvojem, především v oblasti počítačů a telekomunikačních technologií. Za těchto podmínek se také žurnalistika stává stále rychlejší, cílem je co největší aktuálnost. Při událostech světového významu to znamená, že v rozhlase, televizi a na internetu běží živé zpravodajství celý den. Důsledkem je samozřejmě vzrůstající povrchnost zpráv. Novináři mají stále méně času na důkladnou přípravu materiálu a na analýzy. Místo toho, se každý den objeví něco jiného, co hýbe světem, a všichni o tom musí podávat zprávy, aby na to zítra všichni zapomněli a věnovali se něčemu „novému.“¹

Klasické informační technologie (televize, počítač, telefon) se dají multimediálně propojit do jediné informační dálnice. Software, který umožňuje slyšet, vidět a současně simultánně zpracovávat text, je na vítězném tažení, které se nedá zastavit. Vydavatelské domy se rozvíjejí do podoby lokálních a regionálních informačních uzlů celosvětové sítě. Proto je možné, že nám noviny tištěné na papíře navíc doručené poštákem během několika let budou připadat stejně staromódní, jako poštovní dostavníky.²

Doručování produktů vydavatelských domů elektronicky šetří náklady jak na tisk, tak na distribuci. Navíc v dnešní době je pro lidi výhodnější číst noviny z tabletů či mobilních displejů, kde mohou přeskakovat mezi jednotlivými poskytovateli informačních služeb, což jim navíc přináší objektivnější náhled na události ve světě, jak predikuje Ruß-Mohl.³

1.1 Aspekty novin

Dříve než se tato práce bude věnovat problematice titulků, ráda bych se zde zmínila o určitých aspektech novin jako celku, které jsou příznačné pro žurnalistiku, a které také často bývají diskutabilní.

¹BAKIČOVÁ, Hana - RUß-MOHL, Stephan: Žurnalistika. Komplexní průvodce praktickou žurnalistikou. Praha: Grada Publishing a.s., 2005.\\ s.27

² tamtéž

³ tamtéž

1.1.1 Pravdivost a důvěryhodnost

Pravdivost a důvěryhodnost jsou stále více diskutabilní a je třeba zvážit, které periodikum si člověk vybere, aby informace v něm obsažené byly relevantní a důvěryhodné. Jak se Burton s Jirákem domnívají, především prostřednictvím zpravodajství se média snaží budít dojem, že jsou autoritou v oblasti veřejného života. Proto je pro médium důležité, aby příjemci považovali zpravodajství za důvěryhodné. Snaha o posílení autority se projevuje ve volbě témat, preferencích zpravodajských hodnot, v úpravě zpráv, v důrazu na autenticitu zpráv a v prezentaci expertů. Bulvární média se orientují především na negativitu, jednoduchost, jasnost, celebrity a blízkost, a tím vytvářejí dojem, že jsou autoritou, jež umí snadno a přehledně vyložit svět (a že je svět vyložitelný prostřednictvím zákulisních informací, drbů ze soukromého života a nejrůznějších deviací). Naproti tomu média, která se chtějí prosadit jinak než bulvárně (říká se jim různě – například seriózní nebo prestižní média či média kvality), se soustřeďují více na relevanci, aktuálnost a pravdivost svého zpravodajství. Rozdíl mezi bulvárními a seriózními médii se však stírá a tradiční rozlišující znaky (volba témat, preference zpravodajských hodnot a grafická úprava) mohou stále méně sloužit ke skutečnému rozlišení jednotlivých typů médií.⁴

1.1.2 Nestrannost a objektivita

Burton a Jiráček v knize *Úvod do studia médií* zmiňují, že se od zpravodajství čeká, že bude nestranné. V praxi je ovšem takový požadavek nesplnitelný, neboť už samo užití přirozeného jazyka a obrazu v sobě nese hodnotící prvky, a tak se nahrazuje „dohodnutými“ postupy, které pak společnost považuje za naplnění požadavku nestrannosti. Takovým požadavkem je například povinnost „dát prostor oběma stranám“ v nějakém střetu. Podobně lze jako sociální normu chápat i požadavek vyváženosti a objektivity.⁵

1.1.3 Názory a hodnocení

Jak se Burton s Jiráčkem zmiňují, se zpravodajstvím bývá spojována představa, že nemá obsahovat názory, postoje, hodnocení. Po médiích veřejné služby se vyžaduje, aby podávala nestranné, objektivní informace. Pokud jde o tištěná média, ta zpravidla

⁴ BURTON, Graeme - JIRÁK, Jan. *Úvod do studia médií*. Brno: Barrister & Principal, 2003, s. 249

⁵ tamtéž, s. 254-255

deklarují, že oddělují zpravodajství od komentářů a názorů a že názory, postoje a hodnocení se do zpravodajství nepromítají.

Žádná komunikace však nemůže být zcela hodnotově a postojově neutrální. I přes zmíněné deklarace inklinuje více k jednomu pohledu na svět či výkladu události než k jiným, tedy lze říci, že ve zpravodajství se vždy projevuje určitý díl předpojatosti.⁶

1.1.4 Výrazové prostředky

Významným aspektem zpracování zpráv je volba výrazových prostředků. Primárními kódy médií jsou obraz a přirozený jazyk. Sdělení v přirozeném jazyce v sobě nevyhnutelně obsahuje hodnocení.

Pokud jde o jazykové prostředky, přitahuje asi největší pozornost volba pojmenování, tedy výběr jednotlivých slov. Jsou-li strany, které se střetly při demonstraci, pojmenovány výrazy „rozvášnění ekoteroristé“ (demonstranti) a „připravení ochránci zákona“ (policie), pak je hodnotící soud obsažený v takové zprávě zcela odlišný, než jsou-li použita pojmenování „rozhořčení ochránci životního prostředí“ a „po zuby ozbrojené represivní složky.“⁷

Podobně lze nahlížet i na volbu slov uvádějících přímé řeči či parafráze. Uvozovací věta „Premiér řekl“ se podstatně liší od věty „Premiér připustil“ či „Premiér nepopřel.“ Volba pojmenování prozrazuje postoje média a předpojatost novinářů a může velmi výmluvně signalizovat odpor, nesouhlas, náklonost, stranicví apod. Zvolené výrazové prostředky mohou nést nějakou hluboko zakořeněnou představu, mýtus či předsudek. Například titulek „Němec zavinil nehodu“, v němž autor ze všech nabízených možností pro označení řidiče zvolil právě jeho národnost, naznačuje, že v kontextu viny, způsobené škody a negativního jednání je právě zdůraznění „němectví“ řidiče důležité (a tedy hodnotící – jako kdyby národnost viníka osvětlovala, proč se nehody dopustil). Volba výrazových prostředků je nástrojem interpretace události. Jinou perspektivu nabízí volba slova „nesoulad“, jinou výrazy „nesouhlas“, „konflikt“, „konfrontace“ apod.⁸

Podobné případy popisuje i Rebollo Torío ve své publikaci *Análisis de titulares de la prensa hispana*. Když se podíváme na titulky: *El Papa alemán visita Auschwitz*

⁶ tamtéž, s. 251

⁷ tamtéž, s. 253

⁸ BURTON, Graeme - JIRÁK, Jan. Úvod do studia médií. Brno: Barrister & Principal, 2003, s. 254

v deníku *El Mundo* nebo *Los 'marines' asesinaron a 24 iraquíes indefensos en venganza por un atentado* v *El País*, jsou to zjevně neutrální titulky. Pokud je budeme analyzovat podrobněji, dojde nám, že v prvním případě se adjektivizuje papež jako **Němec**, v tom druhém, že severoameričtí vojáci **zavraždili**...předpokládá se, že ve válce **bezbranné Iráčany**. Je jasné, že znalost společnosti je nesmírně důležitá, aby člověk rozuměl tomu, co nám noviny nabízí. Není relevantní, aby papež byl nazýván jako Němec, který je svou hodnotou zodpovědný za celou katolická církev a jeho národnost postrádá na zájmu, ale pokud je čtenář obeznámen s historií, konkrétně s událostmi ve vyhlazovacím táboře v Auschwitzu, toto zvolené přídavné jméno nabývá mimořádné relevance a síly. V tom druhém případě, noviny srovnávají vojáky s vrahy tím, že poukazují na to, že jejich akce nebyla vojenského rázu, proč se zpochybňuje způsobilost války v Iráku.⁹

⁹ TORÍO, MA Rebollo. Análisis de titulares en la prensa hispana. *Anuario de estudios filológicos*, 2008, 31: 163-175, s. 175

2. Titulek

To, co však většinou rozhoduje o tom, zda nějaký článek, ať už na internetu, nebo v tištěném periodiku začneme číst, nebo dokonce, zda si tištěné noviny zakoupíme, je titulek.

Tento fakt potvrzuje také Bakičová a Ruß-Mohl¹⁰, kteří udávají, že titulky jsou kromě fotografií a informačních grafik tím nejdůležitějším, co čtenáře přiměje k četbě textu. Nejvýznamnější z titulků se nachází na první straně a nazývá se „otvírák.“

Někdy se stane, že naši pozornost upoutá zajímavý a překvapující titulek, ale později, když započneme číst článek, zjistíme, že pojednává o něčem jiném. Josef Pulitzer, který byl jedním z nejúspěšnějších amerických novinářů a vydavatelů, považoval titulky za „*nahé tanečnice, které lákají publikum do misionářské katedrály novin.*“ Tato věta zní velmi poeticky, přesto se jedná o zkrácený obrázek o tom, jak noviny přímo vlastněné Pulitzerem ve skutečnosti vypadaly. Byly ukřičené a v žádném případě pod lákavými titulky nenabízely společenské budovatelské traktáty a misionářské moralizování, jak říkají Bakičová a Ruß-Mohl¹¹.

Také zmiňují, že v mnoha redakcích se koná samostatná „titulková konference.“ O výběru a formulaci úvodního tématu a titulku samozřejmě rozhoduje vedení redakce. Pro profesory žurnalistiky Wolfa Schneidera a Detlefa Esslingera je titulek „zpráva zprávy“, ale pravděpodobně by se mělo spíše jednat o „zprávu o zprávě.“ Nadpisy jsou „*ukazatelé v džungli slov přeinformované společnosti*“, za takové je považuje Werner Meyer (2005, str.136), autor řady knižních publikací a vedoucí reportérů deníku Muncher Abendzeitung. Arthur Schopenhauer trvá o ideálním titulku, že „*Čtenáři potřebují jasné upozornění na text, přehlednou etiketu, krátké shrnutí očekávané zprávy, zkratka, monogram obsahu.*“¹² Otázky a domněnky v titulku jsou proto známkou špatného žurnalistického stylu. Naproti tomu jako jemný výkřik zoufalství titulek občas fungovat může.

Hra se slovy je dle odborníků v pořádku. Pokud je originální, je dokonce žádoucí a zábavná. Naopak hra se jmény je v seriózní žurnalistice nevhodná. Přípustné je to pouze v případě, že o tom, jak se někdo překl, nebo zkomolil jméno, je referováno,

¹⁰ BAKIČOVÁ, Hana - RUß-MOHL, Stephan: Žurnalistika. Komplexní průvodce praktickou žurnalistikou. Praha: Grada Publishing a.s., 2005.\\ s.135

¹¹ tamtéž

¹² MEYER, Werner IN BAKIČOVÁ, Hana - RUß-MOHL, Stephan: Žurnalistika. Komplexní průvodce praktickou žurnalistikou. Praha: Grada Publishing a.s., 2005.\\str. 136

nikoliv, že něco takového napadne samotného redaktora, jak dodává Bakičová a Ruß-Mohl.¹³

Ke studiu či analýze titulků se dá přistupovat mnoha způsoby. Záměrem této práce není obsáhnout je všechny, proto se budu věnovat zajímavým aspektům titulků, které se objevují v publikaci od Miguela Ángela de la Fuente González.^{14 15} K přesnějšímu definování záměru této práce se vrátíme v kapitole 2.3 a 2.4, zde pouze předesíláme, že půjde přibližně o obsah a stručnost titulku.

Noviny se dají číst trojím způsobem: Četba titulků, četba textů nebo spojení titulku a textu. Nás zajímá speciálně ten první typ, ačkoliv abychom mohli rozumět dosahu takového titulku, bude nezbytné porovnat ho s textem zprávy.

2.1 Funkce titulků

V knize *Lengua Española*, od Emilia Alarose Lloracha¹⁶, se označují tyto 3 funkce titulků:

- **distinktivní**, díky které se odliší zpráva, kterou titulky nadepisují od ostatních,
- **referenční**, díky které stručně a jasně indikují obsah zprávy a
- **expresivní**, díky níž probouzejí zájem čtenáře

2.2 Forma a charakteristiky titulků

V tisku existují titulky trojího typu: titulek, psaný písmem většího formátu, který může být předcházen nadtitulkem (obvykle oddělený čarou) a následovaný podtitulkem, z nichž povinný je pouze titulek. Později se jim budu věnovat podrobněji.

Martínez Albertos¹⁷ označuje šest základních charakteristik novinářského jazyka, z těchto šesti mají podle de la Fuenteho Gonzálezé speciální uplatnění v titulcích tyto čtyři: stručnost, schopnost zaujmout čtenáře, jazyk kolektivní produkce a využívání výhod typografie. Těmto čtyřem charakteristikám se budou věnovat následující podkapitoly.

¹³ BAKIČOVÁ, Hana - RUß-MOHL, Stephan: Žurnalistika. Komplexní průvodce praktickou žurnalistikou. Praha: Grada Publishing a.s., 2005. s.136

¹⁴ DE LA FUENTE GONZÁLEZ, Miguel Ángel. Introducción a los titulares de prensa. *Tabanque: Revista pedagógica*, 1991, 7: 159-182.

¹⁵ Vlastní překlad terminologie ze španělského originálu *Introducción a los titulares de prensa*.

¹⁶ ALARCOS LLORACH, E., et al. (1989), *Lengua Española*, Santillana, Madrid, s.171

¹⁷ MARTÍNEZ ALBERTOS, J. L. (1984), *Curso general de redacción periodística*, Mitre, Barcelona, s. 206-207

2.2.1 Stručnost

Stručnost je bezpochyby nejdůležitější charakteristikou týkající se formy. Ve zmíněné knize od Alarose Lloracha¹⁸ se připomíná, že podle normy se titulek „*skládá z jedné pouhé věty a nepřesáhne 10 slov.*“ V této souvislosti ale *LEP* (Libro de estilo, *El País*) nabízí různé pohledy: titulek, „*jako obecná norma, by neměl přesáhnout 13 slov. [...] V reportážích dobrý titulek nepřesáhne 6 slov.*“¹⁹. Na jiném místě knihy²⁰ dává do souvislosti počet řádků titulku s šíří dokumentu nebo s počtem sloupců, ve kterých je zpráva rozepisována.

Cílem stručnosti je kondenzace obsahu a slovních vyjádření, co nejvíce je možné. Nejen kvůli nedostatku disponibilního místa, nýbrž za účelem efektivitu, protože je důležité především zachytit samotnou esenci zprávy, jak je zmíněno v *LEP*:

„La calidad de titular da la medida a la calidad de la noticia. Una buena información es la que se resuelve con un título corto. La noticia que precisa un título largo o muy matizado no ofrece muchas garantías de resultar atractiva.“²¹

2.2.2 Zaujetí čtenáře

Titulky se mohou stát atraktivními verbální cestou (zahrnující stručnost) nebo pro svůj obsah. Zaujetí čtenáře je speciálně důležité v titulcích úvodní strany, protože na nich závisí prodej novin, kromě toho na síle titulku také někdy závisí to, zda se celý článek zprávy bude číst nebo ne, jak již bylo dříve zmíněno.²²

2.2.3 Jazyk kolektivní produkce

Martínez Albertos říká, že „*všechny zprávy hromadné produkce jsou dílem různých spoluautorů, některé tvořené s velkou zodpovědností na rozdíl od jiných a konečný výsledek se nabídne čtenářům.*“²³ Na toto se dává speciální důraz především v titulcích, kde se informace, která vyšla od jedné osoby, přepracuje autorem titulku. To lze vidět u titulků verbální skutečností. (přímá a nepřímá řeč).

¹⁸ ALARCOS, E., et al. (1989), *Lengua Española*, Santillana, Madrid., s.171

¹⁹ *El País*, Libro de estilo, Ed. El País, Madrid, 1990, s.45

²⁰ tamtéž, s.47

²¹ tamtéž, s.45

²² DE LA FUENTE GONZÁLEZ, Miguel Ángel. Introducción a los titulares de prensa. *Tabanque: Revista pedagógica*, 1991, 7: s.162

²³ Tamtéž

2.2.4 Využívání výhod typografie

K již výše zmíněnému, je třeba přidat další důležitou charakteristiku titulků, což je využívání typografie a výhod, které poskytuje. Typografie má dopad nejen na estetickou stránku, ale i na hodnocení obsahu kvůli efektům, které přináší. Pleyán udává, že speciální písmo, ohraničení, velké titulky nebo naopak absence nadpisu zprávy mohou zvýšit či snížit efektivnost popřípadě dopad, jak titulku, tak celé zprávy.²⁴ Podle LEP má každý druh titulku specifický styl užívání typografie. Například titulky úvodníků, články, názorové komentáře nebo analýzy se obvykle píšou kurzívou, aby se odlišili od informace a reportáže.²⁵

2.3 Obsah

Titulek „*debe contener lo más importante de la noticia en el caso de un texto informativo, o lo más llamativo del artículo.*“²⁶ V této souvislosti lze upozornit na to, že skutečnosti, na kterých se zakládá jakýkoliv titulek, se mohou omezit na tři: fyzické akce (*titulares de hechos físicos*), verbální akce (*titulares de hechos verbales*) a kombinace obojího (*hechos verbales y físicos*)²⁷.

2.3.1 Titulky fyzických akcí

Prezentují skutečnosti bez zjevné verbální souvislosti (1),

(1) *Ayer subió la gasolina*²⁸

což znamená, že titulek obsahuje informace ohledně skutečnosti, která se stala, avšak bez verbální souvislosti, kterou se rozumí původce promluvy.

²⁴ PLEYÁN, Carmen. *Lenguaje: cou*. Editorial Teide, SA, 1978., s.213

²⁵ El País, Libro de estilo, Ed. El País, Madrid, 1990,s.54

²⁶ Tamtéž, s.43-44

²⁷ Vlastní překlad terminologie ze španělských originálů.

²⁸ DE LA FUENTE GONZÁLEZ, Miguel Ángel. Introducción a los titulares de prensa. *Tabanque: Revista pedagógica*, 1991, 7: s.163

2.3.2 Titulky verbálních akcí

Zprávy o verbálních akcích jsou velmi variabilní. To znamená, že jazyk je důležitý nejen jako pouhý prostředek zpráv, nýbrž často spočívá zpráva z aktů promluvy (deklarace, obvinění, vyvrácení, kritiky atd.),²⁹ jak ukazuje následující příklad:

(2) *El ministro X anuncia que subirá mañana la gasolina*³⁰

2.3.3 Titulky kombinované

Verbální i fyzické akce se mohou objevit společně v témže titulku (3):

(3) *Ayer subió la gasolina, como había anunciado el ministro X*³¹

V této práci budeme preferovat titulky, ve kterých figurují verbální akty (řeč přímá a nepřímá). Problematika, která se vyskytuje v titulcích verbálních akcí, není stejná jako v případě akcí fyzických. U titulků fyzických akcí je důležitá skutečnost, která se stala a kterou oznamujeme. Redaktor může sám zvolit úderné a stručné oznámení, které objasní situaci a bude mít dopad na čtenáře. Zatímco u titulků verbálních se redaktor musí vypořádat ještě s původcem promluvy a text již netvoří sám, ale snaží se využít citace někoho jiného. Verbální titulky tedy spojuje podle de la Fuenteho Gonzáleze při nejmenším těchto pět faktorů:

1. Síla slovní stručnosti
2. Fyzický nedostatek disponibilního místa
3. Souvislost či důvěrnost vůči původnímu textu
4. Morální síla celé citace
5. Vizuální síla uvozovek

Těchto pět aspektů se spolu často může střetnout. Čím více je titulek stručný, tím větší má dopad, ale citace, ve které se nachází hlavní zajímavá informace pro titulek, může vytvořit problémy, ať už svým rozsahem nebo nešťastnou konstrukcí. Často tedy snaha o dodržení věrnosti citace může zmírnit žádoucí dopad sdělení na čtenáře.

²⁹ DE LA FUENTE GONZÁLEZ, Miguel Ángel. Introducción a los titulares de prensa. *Tabanque: Revista pedagógica*, 1991, 7: s.163

³⁰ tamtéž

³¹ tamtéž

Dalším důležitým faktorem pro periodika je vizuální síla uvozovek (a dvojtečky) přičemž jejich poutavost rozhodně není zanedbatelná.³²

³² DE LA FUENTE GONZÁLEZ, Miguel Ángel. Introducción a los titulares de prensa. *Tabanque: Revista pedagógica*, 1991, 7: s.164

2.4 Stručnost titulků

Prostředky, jak docílit stručnosti, které jsou podle de la Fuenteho Gonzáleze důležité pro naše porozumění, jsou základní tři³³:

1. Výběr obsahu a slovní kondenzace
2. Mnohonásobné pojmenování
3. Využívání kontextu

Metody a následky stručnosti budou základní linií této práce, která se od tohoto momentu omezí na rozvinutí těchto třech bodů.

2.4.1 Výběr obsahu a slovní kondenzace

Oba faktory spolu úzce souvisejí a zároveň se společně vyskytují, proto na ně budeme nahlížet jako na jeden jev. Necháme teď stranou verbální kondenzaci, která se všeobecně používá v latinskoamerickém tisku, kdy redaktoři v titulcích uplatňují řeč obzvlášť telegrafickou. Názorově proti jsou časté narážky, které se objevují v LEP, např. na straně 33, kde se upozorňuje, že není možné vynechat členy či předložky.

Výběr obsahu, který by měl figurovat v titulku, se dělá v jakékoliv zprávě, nicméně v případech přímé a nepřímé řeči (citace nebo titulky verbálních akcí), je zvykem používat šest technik:

- citace zdánlivě úplná;
- zkrácená nebo částečná citace;
- nepřímá řeč;
- lexikální substituce;
- vynechání *verba dicendi*;
- vynechání původce promluvy³⁴

³³ Tamtéž, s.163

³⁴ DE LA FUENTE GONZÁLEZ, Miguel Ángel. Introducción a los titulares de prensa. *Tabanque: Revista pedagógica*, 1991, 7: s.165

2.4.1.1 Citace zdánlivě úplná

Zdánlivě úplná citace je taková citace, jejíž text vypadá, že nebyl zkracován ani reformulován ze strany tvůrce titulku.

To, co překvapí, je rozdílnost mezi citací a originálním textem, ačkoliv mají podobný obsah. Po přečtení titulku³⁵ „*El golpe ruso es una película*“, se zdá, že citace vyšla z úst Abela Matutese, nicméně v rozhovoru je vidět, že tato fráze byla vyňata z odpovědi, která se redukuje na pouhé „sí“, a že to, co ve skutečnosti přináší respondent, je jiná myšlenka, možná ještě důležitější, která však redaktorem použita nebyla, jak ukazuje příklad (4). Jindy je jedna zdánlivě kompletní citace efektem rekompozice vyjmutých prvků z různých frází, tedy koláž. Příklad titulku uvádím v (5):³⁶

- (4) a. P. *El golpe ruso por televisión, ¿es una película?*
b. R. Sí. *Es la grandeza y la miseria de la comunicación.*
- (5) „*Soberbio, intranquilo y bloqueado*“

Tím, že je tento titulek umístěn vedle jiného titulku, ve kterém figuruje jméno ministra Solchagy myslíme, že se titulek vztahuje na něj a že tato slova pochází z jeho úst. Ale pokud nahlédneme do textu zprávy, nejen že se dozvíme, že autorkou vyřčených slov je Carmen Garcíi Bloise, politička z PSOE, ale také se dozvíme, že tato tři kvalitativní adjektiva objevující se v titulku, nebyla řečena jedno za druhým, nýbrž spojení těchto tří slov je vlastním dílem redaktora titulku. A toto výsledné složení slov není bezvýznamnou záležitostí, protože to, co v textu může vypadat jako kritika, avšak mírná a rozředená do celého textu, vypadá takto koncentrovaná v titulku jako „*řada urážek*.“³⁷

³⁵ El País, 25-8-91, 32

³⁶ El Sol, 3-8-91, 3

³⁷ DE LA FUENTE GONZÁLEZ, Miguel Ángel. Introducción a los titulares de prensa. *Tabanque: Revista pedagógica*, 1991, 7: s.165

2.4.1.2 Zkrácená nebo částečná citace

V tomto případě zůstává přímá řeč omezená na zredukovaný počet doslovných do uvozovek daných slov. Rozsah těchto slov může být velmi různorodý: kompletní věta, syntagma s různými typy doplňků v uvozovkách nebo bez uvozovek atd., dokonce mohou být složeny z více než jednoho fragmentu.³⁸

V *LEP* se upozorňuje na to, že je syntaktickou chybou použít *que*, použijeme-li citaci v přímé řeči (6)³⁹. K vyjádření slov, tak jak byla vyřčena, by se nemělo užívat *que*, zatímco by se měla užívat dvojtečka a uvozovky (7)⁴⁰. Generalizace v případě zkrácených nebo částečných citací je diskutabilní. Konkrétní případ představující zobecnění v titulku, který uvádím, má jednoduché řešení: zkrátit materiál přímé řeči co nejvíce tak, aby zůstalo to nejdůležitější a znění titulku bylo přijatelné (8)⁴¹:

(6) „*Pinochet dijo que ,yo voy a garantizar el orden.*“

(7) „*Pinochet dijo: „Yo voy a garantizar el orden*“ (pg. 30).

(8) „*Pinochet dijo que va a garantizar el orden.*“

Mezi výhody zkrácené či vyselektované citace patří následující: vyvarovává se druhotných informací, zároveň více uceluje konstrukci titulku, je méně těžkopádná, více vypracovaná, soustředící se na tu nejdůležitější myšlenku (samozřejmě nejdůležitější z hlediska člověka, který myšlenku vybírá), atd.⁴²

Mezi možné nevýhody patří: vysoká možnost zmanipulování slov nebo vysoká pravděpodobnost nekorektní interpretace, při vyjímání z kontextu (i uvozovky mohou být v některých případech zavádějící a my je potom můžeme interpretovat jako znamení ironie).⁴³

Zkrácená citace se může skládat pouze z jednoho slova, v uvozovkách (citace jednoslovná), často v titulcích, jejíž hlavním poselstvím by bylo přisouzení vlastnosti, jako v příkladu (9).

³⁸ Tamtéž, s.166

³⁹ Tamtéž

⁴⁰ tamtéž

⁴¹ Tamtéž, s.167

⁴² Tamtéž, s.167

⁴³ DE LA FUENTE GONZÁLEZ, Miguel Ángel. Introducción a los titulares de prensa. *Tabanque: Revista pedagógica*, 1991, 7: s.167

(9) *Para Rosa Conde, las propuestas de líder popular son „reflexiones.“*⁴⁴

Nicméně občas se i v těchto jednoslovných citacích uplatňuje selekce, kdy se syntagma zredukuje až na samotné jádro. V jednom z nadtitulků se objevuje (10),

(10) *El decano lo califica de „injustificadas“*⁴⁵

ačkoliv v textu článku je uvedeno „absolutamente injustificadas“, tedy v tomto případě bylo příslovce *absolutamente* opomenuto.

De la Fuente González⁴⁶ pro tento jev používá terminologii *cita recortada o parcial* (citace zkrácená nebo částečná), avšak uvádí, že ostatní autoři ho pojmenovávají jinak. Například *discurso pseudo-directo* (pseudo-přímá řeč) (C. Maldonado), *resumen con cita* (resumé s citací) (D. Maingueneau) nebo *cita mixta directa o indirecta* (kombinovaná citace přímá a nepřímá) (G. Reyes). Ohledně jejích charakteristik komentuje Maldonado⁴⁷, že

„no existe límite para la longitud de la cita; lo único que se requiere es su perfecta integración en la sintaxis del texto. Es, por tanto, un uso exclusivo de la lengua escrita y, según G. Reyes, un recurso propio de los textos periodísticos, en los que, pese a la imposibilidad de reproducir íntegramente discursos ajenos, se concede gran importancia a la exactitud de la cita.“

Podle de la Fuente González uvozovky garantují přesnost slov, která se reprodukuje. Pokud se budeme nacházet před jinými texty, které nejsou absolutně věrnou reprodukcí vyřčených slov, jako v případě částečné citace, hodnota uvozovek může se lišit.

V souvislosti k tomu uvádí Granados:⁴⁸ „*Continuamente aparecen en los diarios cartas dirigidas al director, quejándose algunos ciudadanos de la manipulación que han sufrido sus manifestaciones.*“ A specifikuje dva nejčastější typy manipulace:

⁴⁴ *Diario 16*, 13-7-91- 6

⁴⁵ tamtéž

⁴⁶ DE LA FUENTE GONZÁLEZ, Miguel Ángel. Introducción a los titulares de prensa. *Tabanque: Revista pedagógica*, 1991, 7: s.167

⁴⁷ MALDONADO, C. (1991), *Discurso directo e indirecto*, Taurus, Madrid, s.24

⁴⁸ GRANADOS, V. et al. (1982), *Lengua Española. Manual de orientación universitaria*, Ed. Rosas, Madrid y Barcelona, s.345

- a. Použit jako titulek něco, co je vytrženo z kontextu, může mít ve výsledku jiný význam, než jaký význam mělo dané vyjádření ve skutečnosti.
- b. Napsat jako skutečnost v titulku něco, co bylo naznačeno jako hypotéza.

Ale nejedná se o jediný problém, jak upozorňuje Maldonado. Částečná citace se pouze jako objektivní zdá a vybrat vždy znamená vyjádřit se. Tento způsob citace je především výběr.⁴⁹

⁴⁹ MALDONADO, C. (1991), *Discurso directo e indirecto*, Taurus, Madrid., s.150

2.4.1.3 Nepřímá řeč

V titulcích s nepřímou řečí se neobjevují uvozovky, ačkoliv se objevuje uvozující/uvádějící sloveso (tzv. sloveso *dicendi*):

- (11) *Aznar dice que su encuentro con Arzallus abre nuevas vías de diálogo entre PP y PNV.*⁵⁰

Maldonado uvádí⁵¹, že

„el discurso directo (o cita total) sólo es real si las palabras que se atribuyen al hablante original son idénticas a las que, él dijo, mientras que el discurso (o estilo) indirecto es real siempre que el contenido de las palabras que se atribuyen al hablante original es idéntico al de las palabras que él dijo.“

Ačkoliv to není časté, je možné, aby se v jedné větě objevovala dvě slovesa *dicendi* v určité návaznosti za sebou. Konkrétně je tato situace vidět na příkladu níže:

- (12) *Luis Yañez **revela** que González le **anunció** que realizaría cambios de alto nivel en la Expo 92. Dirigentes socialistas **insisten** en que Guerra **dé explicaciones** a pesar del desmentido de Acosta.*⁵²

V příkladu se nachází, ačkoliv zastřené lexikální variabilitou sloves, schéma (13):

- (13) X **dice** que X **dijo/diga** que...⁵³

Trojité návaznosti v citaci, může být realizována substitucí nějakého slovesa *dicendi* podstatným jménem, jak ukazuje schéma v (14) a následující příklad v (15):

- (14) a. X VD (*verbum dicendi*) que X (VD) que X (VD)

b. X (VD) que X (VD) + substantivum

- (15) *El PP **pide** que no **conste** la **alusión** a la „catadura moral“ de Trillo.*⁵⁴

⁵⁰ *Diario* 16, 13-7-91, 6

⁵¹ MALDONADO, C. (1991), *Discurso directo e indirecto*, Taurus, Madrid, s.20

⁵² *Diario* 16, 13-7-91, 6

⁵³ *El Mundo*, 4-11-91, 1

Maldonado poukazuje na to, že „*el estilo indirecto se utiliza por comodidad, pues hacer la cita directa sería muy complicado "por la complejidad que supone hacer uso de varios sistemas de referencias deícticas distintos."*“

Reprodukuji zde příklad (16):

- (16) *El portero me dijo que el vecino del quinto le ha dicho que les digamos nosotros a los del tercero que la del segundo dice que no.*⁵⁵

2.4.1.4 Lexikální substituce

Lexikální transformace nějakého slovního počínu je možné realizovat jak ve směru velké konkretizace, tak až k velké abstrakci. Příklad konkretizace (17) je následující⁵⁶:

- (17) *El abogado de la embajada Argentina exculpa a los militares acusados en Argentina.*

Exculpar aneb „zprostit viny“ nebo „ospravedlnit“ představuje verbální akt. Jaký je původ tohoto *exculpar* ze zmíněného titulku? V textu se dozvídáme, že:

„alguien armó un escándalo, pues el agregado militar de España en Argentina, coronel Javier Martín García, no cometió ningún delito ni violó ninguna ley“, dijo hoy a El Sol el asesor jurídico de la embajada de España en Argentina, Ricardo Irurzun.“

Zjednodušený mechanismus by byl následující:

- 1) Právník řekl: „Nespáchal žádný přestupek.“
- 2) Právník řekl, že nespáchal žádný přestupek.
- 3) Právník ho zprostil viny (= řekl, že ne...)⁵⁷

⁵⁴ *El País*, 16-11-91, 13

⁵⁵ MALDONADO, C. (1991), *Discurso directo e indirecto*, Taurus, Madrid, s.17

⁵⁶ *El Sol*, 16-8-91, 5

⁵⁷ DE LA FUENTE GONZÁLEZ, Miguel Ángel. *Introducción a los titulares de prensa. Tabanque: Revista pedagógica*, 1991, 7: s.169

2.4.1.5 Vynechání *verba dicendi*

Slovesa *dicendi* jsou taková slovesa, která označují akt ústního nebo písemného vyjádření: (*dijo, respondió o contestó*) nebo slovesa označující proces myšlení, reflexe či emoce: (*pensó, lamentó, protestó*). Tato slovesa se objevují jak v přímé, tak nepřímé řeči.⁵⁸

V přímé řeči vypravěč označuje řeč osoby *verbem dicendi* a grafickými elementy jako je dvojtečka, pomlčka nebo pomocí vynechání místa v odstavci přesunem na další řádek:

(18) ('El Quijote', Cervantes):

*–Este que sigue es Florismarte de Hircania – **dijo** el barbero. – ¿Ahí está el señor Florismarte? – **replicó** el cura –. Pues a fe que ha de parar presto en el corral, a pesar de su extraño nacimiento y sonadas aventuras; que no da lugar a otra cosa la dureza y sequedad de su estilo. Al corral con él, y con esotro, señora ama. – Que me place, señor mío – **respondió** ella; y con mucha alegría ejecutaba lo que le era mandado.*⁵⁹

V nepřímé řeči vypravěč také užívá slovesa *dicendi*, ale v tomto případě jako hlavní sloveso vedlejší věty podmíněné přímého předmětu, se kterou reflektuje vlastními slovy řeč jiné osoby:

(19) ('Entre visillos', Martín Gaité):

*Ayer vino Gertru. No la veía desde antes del verano. Salimos a dar un paseo. Me **dijo que** no creyera que porque ahora está tan contenta ya no se acuerda de mí; que estaba deseando poder tener un día para contarme cosas. (...) **Dice que** ella este curso por fin no se matricula, porque a Ángel no le gusta el ambiente del Instituto.*⁶⁰

⁵⁸ ORTIZ, Miguel. Diccionario Literario: *verba dicendi*, In: *Papel en blanco* [online]. 19.11.2009.

[cit. 2016-04-28]. Dostupné online z: <http://www.papelenblanco.com/diccionario-literario/diccionario-literario-verba-dicendi>

⁵⁹ ORTIZ, Miguel. Diccionario Literario: *verba dicendi*, In: *Papel en blanco* [online]. 19.11.2009. [cit. 2016-04-28]. Dostupné online z: <http://www.papelenblanco.com/diccionario-literario/diccionario-literario-verba-dicendi>

⁶⁰ tamtéž

Pro lepší porozumění tomu, co je *verbum dicendi* přikládám tabulku s přehledem často používaných sloves.

Tabulka 1 - *Verba dicendi*

Aclarar	Confirmar	Expresar	Objetar	Reiterar
Aconsejar	Considerar	Implorar	Opinar	Replicar
Admitir	Contar	Increpar	Pedir	Reprender
Afirmar	Contestar	Indicar	Precisar	Responder
Añadir	Cuchichear	Informar	Pregonar	Revelar
Apuntar	Decir	Insinuar	Preguntar	Señalar
Asegurar	Declarar	Insistir	Proclamar	Sermonear
Aseverar	Demandar	Interrogar	Proponer	Sostener
Avisar	Describir	Manifestar	Protestar	Subrayar
Berrear	Destacar	Mascullar	Puntualizar	Sugerir
Bramar	Enfatizar	Matizar	Quejarse	Suplicar
Clamar	Escribir	Mencionar	Querer decir	Suponer
Comentar	Especificar	Murmurar	Ratificar	Susurrar
Comunicar	Exclamar	Musitar	Recalcar	
Concerta	Explicar	Negar	Reconocer	
Confesar	Exponer	Notificar	Recomendar	

RODRÍGUEZ, Isabel. El buen uso de los verbos de habla In: *Rigor Textual* [online]. [cit. 2016-5-9]. Dostupné online z: http://www.rigortextual.com/blog/el_buen_uso_de_los_verbos_de_habla

Často se tedy objeví pouze jméno osoby, jež vyslovila daná slova, která jsou citována, aniž by uprostřed stálo sloveso, jež bylo vyloučeno ve prospěch stručnosti. Vzhledem k analýze titulku, můžeme vidět tři typy syntaktického spojení mezi původcem promluvy a jeho slovy: slovesné, s interpunkčními znaménky a na základě umístění.

a. Konexe slovesná

Mezi citací (řeč přímá nebo nepřímá) figuruje nebo se předpokládá sloveso *dicendi* (uvozující sloveso). Zjednodušeně řečeno, mohlo by být reprezentováno některým z těchto schémat (20, 22) a jejich příklady (21, 23):

(20) X dijo: .../ X dijo que ...

(21) „*El presupuesto sigue nuestro programa*“, dice López Amor⁶¹

(22) Según X, .../ ..., según X

(23) *La recuperación del ahorro es „excesivamente lenta“*, según el Banco de Vizcaya.⁶²

b. Interpunkční znaky

Dvojtečka a uvozovky kompenzují chybějící sloveso *dicendi*⁶³:

(24) *Anguita: „Hay una ofensiva ideológica conservadora.“*

c. Interpretace na základě umístění⁶⁴

Souvislost mezi citací a původcem citace je interpretována na základě umístění těchto prvků, jak ukazuje příklad (25), v němž původce promluvy figuruje v nadtitulku⁶⁵:

(25) José Luis Perales, cantante-compositor

„Para diablo, mi mujer“

Interpretace na základě umístění může často vzhledem k tomu způsobovat určité zkruslení, zvláště pokud v nadpisu nejsou uvozovky. Protože jméno původce promluvy není přímo v titulku, ale v nadtitulku (písmo menšího formátu), hodnotí se čin samotný, nezávisle na autorovi. Takže typ spojení není pouhá formální otázka, nýbrž dává prostor k různým interpretacím a odlišným hodnocením. Jako příklad (26) poslouží titulek⁶⁶, který je napůl cesty mezi interpretací na základě umístění a konexí slovesnou:

⁶¹ *ABC*, 15-11-91, 42

⁶² *El Sol*, 15-8-91, 25

⁶³ *Diario*, 16, 27-7-91, 8

⁶⁴ Původně Conexión táctica; rozhodli jsme se pro tento překlad z důvodu explicitace.

⁶⁵ *El País*, 6-10-91, 48

⁶⁶ *Diario* 16 (29-8-91, 1)

(26) Según el informe forense, difundido por las gestoras Pro-Amnistía

Los etarras del „comando donosti“ murieron de disparos a menos de 25 centímetros.

Ať už se redaktor rozhodne pro jakýkoliv z typů syntaktického spojení, je třeba brát na vědomí, že daný typ se může stát determinantem pro interpretaci titulku čtenářem. Příklad (27) pro porovnání ukazuje různé efekty, které výběr spojení může vytvořit, ať už sloveso opomeneme nebo použijeme.

(27) *Rodríguez: „Pérez no es culpable del desfalco“*

Rodríguez dijo: „Pérez no es culpable del desfalco“

Rodríguez recalcó: „Pérez no es culpable del desfalco.“

2.4.1.6 Vynechání původce promluvy

Citace bez zmínění původce děje je běžná v případech, kdy se nejedná o veřejně známou osobu, která by byla pro čtenáře lehce identifikovatelná. Další z důvodů opomenutí původce děje může být fakt, že samotný text a jeho významový obsah je důležitější než osoba, která je původcem tohoto sdělení.

(28) *„Yo presidía la mesa y llegó mi propio voto por correo“⁶⁷*

Velké množství zpráv je založeno na citacích, ačkoliv ne vždy se specifikují v titulku a občas se nespecifikují ani v samotném textu zprávy. Existují případy citací s uvozovkami, jako v příkladu (29), ale i bez uvozovek:

(29) *Raísa Gorbachova, „muy grave.“*

Uvozovky nám dají na srozuměnou, že se jedná o něčí citaci, což zkontrolujeme v textu zprávy, kde se píše, že takto *„informovala mluvčí hlavy státu Sovětského svazu, Karen Karaguezian“⁶⁸.*

⁶⁷ *El País*, 14-7-91, 16

2.4.2 Mnohonásobné pojmenování

V tisku existují tři typy nadpisů: nadtitulek, titulek (jako jediný je povinný) a podtitulek. Násobení titulků může působit rozporuplně vzhledem k vyžadované stručnosti titulků a slovní kondenzaci, o které se zde zmiňuji, ale není. V jednotlivých titulcích se totiž rozloží obsah, který má mezi sebou značnou spojitost, jak později uvidíme. Jedná se o formu jak sladit slovní stručnost a velké množství informací.

Téma nadtitulků a podtitulků je velice zajímavé a taktéž rozsáhlé, ale předmětem zájmu této práce je pouze analýza hlavních titulků, proto zde nadtitulky a podtitulky jen krátce nastíním.

Obsahu různých typů titulků se věnoval Abad Nebot⁶⁹, který tvrdí, že se v titulku umísťuje do středu hlavní obsah, který se chce zdůraznit. Nadtitulky obvykle vymezují dosah titulku a podtitulky a přehledy specifikují konkrétní aspekty či body, ačkoliv někdy plní stejnou funkci jako nadtitulek.

Podle *LEP* je informační hodnota titulků nesmírná.⁷⁰ Titulky a úvodník (první odstavec textu) by měly uspokojit prvotní zvědavost čtenáře, který právě vstoupil do děje, bez potřeby, aby se dostavil zbytek informace.

De la Fuente González zmiňuje, že každý typ titulku má vlastní charakteristiky a jiným způsobem působí na obsah, který se nabízí čtenáři, podle toho, zda jim dá nebo odebere důležitost (fenomén velmi podobný tomu, který se objevuje ve smlouvách – malé písmo na konci většinou nikdo nečte).

Odlišnosti každého typu nadpisu se projevují, z našeho pohledu, především svou formou: jazykové charakteristiky, lokalizace, typografie a čtenářská preference. Čtenářská preference neboli fakt, zda se tyto titulky čtou či ne, je následek všeho předešlého, mimo jiné i toho, co můžeme nazývat „osobní proměnné četby“: spád/ rychlost četby a osobní zájem čtenáře o to, co oznamuje titulek.⁷¹

⁶⁸ *El País*, 25-8-91, 7

⁶⁹ ABAD NEBOT et al. (1984), *Curso de lengua española. Orientación universitaria*, Alhambra, Madrid., s. 298

⁷⁰ *El País*, *Libro de estilo*, Ed. El País, Madrid, 1990, s. 43

⁷¹ DE LA FUENTE GONZÁLEZ, Miguel Ángel. *Introducción a los titulares de prensa. Tabanque: Revista pedagógica*, 1991, 7: s. 173

2.4.2.1 Nadtitulek

Formální charakteristiky nadtitulku jsou následující: je situovaný nad hlavním titulkem, napsaný menším písmem a příležitostně oddělený čarou, izolující ho od titulku. Co se týče jeho rozsahu, občas může být větší než rozsah titulku, protože velikost písma je menší. V *LEP* upozorňují, že nadtitulek a podtitulek mají téměř vždy více slov než úvodník (či titulek)⁷²

Obsah nadtitulku je sporný. Dle většiny odborníků by měl kvalitní nadtitulek být název rubriky, uvnitř které se nachází.⁷³ V praxi však bývá obsah nadtitulku různorodý a občas se zmiňuje o různých věcech, ačkoliv patří do stejné zprávy. Jak umístění nadtitulku naznačuje, měl by se číst první, nicméně občas se nečte vůbec (podle proměnných, které jsme právě zmínili).

Z hlediska syntaktického bychom mohli klasifikovat nadtitulky na dva typy: ty, které jsou nezávislé na nadpisu, a na ty, které jsou syntakticky nebo tématicky podřazené. Zajímavé jsou nadtitulky, které mají silný vztah s titulkem (podřazenost vůči titulkem).

LEP poukazuje na syntaktickou formu nadtitulku, titulku a podtitulku a říká, že „každý z nich se skládá nejlépe z jedné věty a nemohou mít mezi sebou syntaktický vztah.“⁷⁴ Tyto doplňkové elementy titulku (nadtitulek a podtitulek) by se měly psát takovým způsobem, aby se mohly číst odděleně jeden od druhého, způsobem, kdy vynechání některého z nich nezabrání porozumění celku.⁷⁵ A je třeba doplnit, že se nejedná pouze o syntaktickou otázku, protože pokud se sepisují v celku, informace se může zdát nekompletní či zkreslená, protože se občas čte pouze titulek.

Systém několika titulků segmentuje zprávu na části více či méně propojené. Taková segmentace je občas svévolná a proto se mohou navrátit různé komponenty do jediného titulku.⁷⁶

72 El País, Libro de estilo, Ed. El País, Madrid, 1990,s.44

73 DE LA FUENTE GONZÁLEZ, Miguel Ángel. Introducción a los titulares de prensa. Tabanque: Revista pedagógica, 1991, 7: s.174

74 El País, Libro de estilo, Ed. El País, Madrid, 1990,s.43

75 El País, Libro de estilo, Ed. El País, Madrid, 1990,s.44

76 DE LA FUENTE GONZÁLEZ, Miguel Ángel. Introducción a los titulares de prensa. Tabanque: Revista pedagógica, 1991, 7: s.175

2.4.2.2 Hlavní titulek

Hlavní titulek se nachází mezi nadtitulkem a podtitulkem, pokud existují. Používá se tučné písmo velké velikosti, jak bylo již dříve zmíněno. Preference jeho čtení je maximální: je to ten, který se běžně čte jako první a občas je jediný. Informace, kterou přináší, má velkou sílu, vždy nadřazenou nadtitulku a podtitulku. Toto může způsobovat určité zkreslení, protože kladení důležitosti na materiál titulku zároveň ubere na hodnotě nadtitulku a podtitulku. Nezahrnutá informace titulku či úvodníku zůstává odsunutá, ačkoliv občas je klíčová, k objektivnímu zhodnocení titulku.⁷⁷

2.4.2.3 Podtitulek

Podtitulek se nachází pod titulkem a používá se u něj menší písmo než u titulku. Obvykle nabízí doplňující informaci nebo rozvíjí předchozí informace. Jak již bylo zmíněno, podtitulek se může nebo nemusí číst, podle způsobu čtení (rychlost, zájem).⁷⁸

2.4.3 Využívání kontextu

Kontext může být velmi užitečný pro ty, kteří vytvářejí titulky, protože přináší informace, které nebude muset specifikovat slovně v titulku. Toto usnadňuje stručnost a dynamiku, protože zamezuje lingvistickému zatížení, a zároveň vyžaduje velkou spolupráci čtenáře. Kontext je tvořen přinejmenším následujícími elementy⁷⁹:

- jméno rubriky;
- ostatní titulky na téže straně;
- nadtitulek nebo podtitulek;
- fotografie a další grafické elementy.

Analyzujme jeden případ (30). V *El País* první titulek říká⁸⁰:

(30) *Las inversiones ligadas al nuevo Plan Energético Nacional superan los tres billones de pesetas.*

⁷⁷ DE LA FUENTE GONZÁLEZ, Miguel Ángel. Introducción a los titulares de prensa. *Tabanque: Revista pedagógica*, 1991, 7: s.177

⁷⁸ tamtéž

⁷⁹ Tamtéž, s.178

⁸⁰ *El País* (28-7-91, 41)

Níže čteme další titulek (31):

(31) *PP: „Es un simulacro“*

Čtenář tohoto titulku zkusí zjistit podmět této věty, který se jistě nachází v titulku, který ho předchází. Nicméně při čtení prvního odstavce si potvrdíme, že zmíněná strana „považuje Plan Energético Nacional (PEN) včera schválený Radou ministrů za „imitaci.“

SHRNUTÍ TEORETICKÉ ČÁSTI

Teoretická část pojednávala o důležitosti titulku pro článek a pro noviny jako celek. Noviny byly odjakživa informátorem veřejného dění, ale z papírové podoby se přesouvají na digitalizovanou podobu.

Dozvěděli jsme se o čtyřech aspektech novin, což je pravdivost a důvěryhodnost média, nestrannost a objektivita při tvorbě zpráv, názory a hodnocení a výrazové prostředky, které se objevují ve článcích. Po této úvodní části se práce věnuje čistě problematice novinových titulků.

Vzhledem k titulkům se v teoretické části zabývám čtyřmi oblastmi; funkce titulků, forma a charakteristika titulků, obsah a stručnost. Nejprve jsem se v textu zmínila o první oblasti, tedy o funkcích titulků, což je funkce distinktivní, referenční a expresivní.

Poté jsem se věnovala formě a charakteristice titulků jako jsou stručnost, zaujetí čtenáře, jazyk kolektivní produkce a využívání výhod typografie.

Třetí oblastí je obsah, který se dále dělí na tři typy akcí; fyzické, verbální a kombinace obojího.

Stručnost se také dělí na tři skupiny; výběr obsahu a slovní kondenzace, mnohonásobné pojmenování a využívání kontextu.

Výběr obsahu a slovní kondenzace se dělí dokonce na šest aspektů, a to citaci zdánlivě úplnou, citaci zkrácenou, citaci nepřímou, slovní substituci, vynechání *verba dicendi* a vynechání původce promluvy.

Také se v teoretické části zmiňuji o podrobnějším dělení v případě mnohonásobného pojmenování a to na nadtitulek, titulek a podtitulek.

Tato dělení jsou pro přehlednost názorně předvedena v schématu č. 1 níže. V následujícím schématu č. 2 jsou uvedena pouze ta dělení, kterými se bude zabývat praktická část a bude řízena touto metodologií hierarchizovaného dělení.

Schéma 1 - Dělení teoretické části

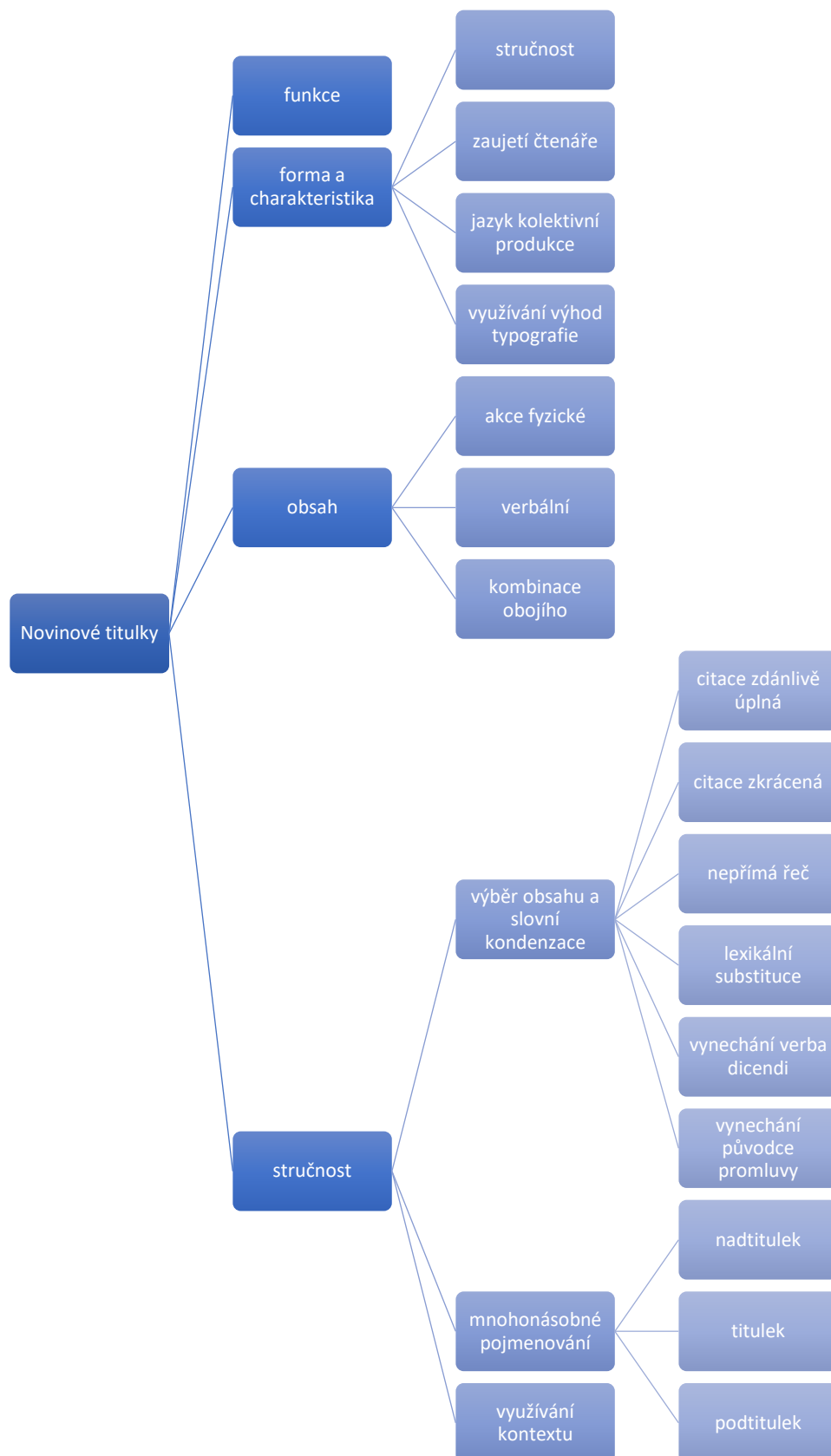
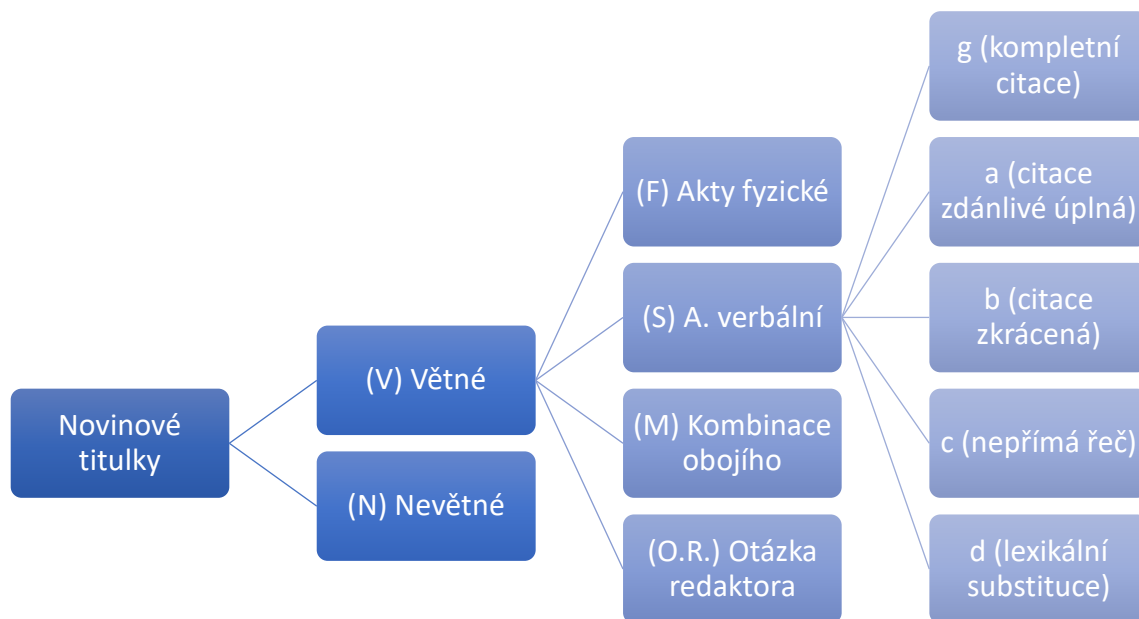

Schéma 2 - Dělení analýzy praktické části – metodologie

B ANALÝZA NOVINOVÝCH TITULKŮ

3. Výběr periodik

Španělsko, stejně jako i jiné země v této době, na žurnalistické scéně nabízí nepřehledné množství periodik, o které se čtenář může zajímat. Od národních listů (*ABC*, *El País*), přes regionální deníky typické pro každou oblast (*Diario de Burgos*, *La Nueva España*), sportovně zaměřené (*Marca* nebo *As*), s ekonomickým zaměřením (*Cinco Días*, *El Economista*) až po bulvární tisk (tzv. prensa de corazón) a podobné.⁸¹

Důležitým ukazatelem při výběru deníků pro mě byla čtenost novin, tedy míra, v jaké lidé tyto noviny nakupují. Je zřejmé, že sportovní deníky jako *Marca* a *AS* svojí prodejností dominují nad ostatními periodiky⁸², jelikož Španělé žijí fotbalem, vybírala jsem pouze z těch, které jsou zaměřeny na všeobecné informace a jsou považovány za seriózní.

Naznala jsem, že pro analýzu, kterou se chystám realizovat, bude nejlepší si zvolit tzv. „prensa de información general“, což jsou deníky jako *El País*, *El Mundo*, *ABC*, *La Vanguardia* a *La Razón*, které obsahují všeobecné informace, nejsou konkrétně zaměřeny a o rozmanitost titulků by zde díky různorodým rubrikám neměla být nouze. Také bych ráda zmínila, že všech pět vybraných deníků má dobře zpracované internetové rozhraní, ze kterého se mi dobře čerpalo.

Abych mohla porovnat jednotlivé noviny mezi sebou, bylo třeba vybírat spravedlivě z každé z deseti rubrik novin po deseti titulcích. V případě *El País* (tento deník má největší objem zpráv a článků z vybraných deníků) to bylo *Internacional*, *Opinión*, *España*, *Economía*, *Ciencia*, *Tecnología*, *Cultura*, *Estilo*, *Deportes*, *Televisión* (Mezinárodní, Názory, Španělsko, Ekonomie, Věda, Technologie, Kultura, Styl, Sport, Televize). S dalšími deníky již zpráv ubývalo a bylo třeba dělat substituce rubrik či rozšiřovat záběr, od kdy do kdy byly titulky brány, tedy mé rozpětí se v závěru rozšířilo od 30. března do 5. dubna, přičemž největší obsah titulků pochází ze 4. a 5. dubna.

V *El Mundo* bylo nutné vyměnit rubriku *estilo* za rubriku *sociedad*, protože ji v těchto novinách nemají. Co se týče *ABC*, tam sekci *ciencia* mají, avšak pod záštitou celé rubriky *conocer*, sekci *cultura* mají, ale je rozšířená o *ocio*, *estilo* je zde *gente&estilo* a *televisión* zde sice mají, ale rozhodla jsem se zvolit znovu *internacional*. Nejen že se jedná o sekci důležitější, ale i relevantnější. Dále v *La Vanguardia* sekci

⁸¹ <http://kiosko.net/es/>

⁸² <http://es.statista.com/estadisticas/476795/periodicos-diarios-mas-leidos-en-espana/>

España za política, ciencia za vida, tecnología se taktěž skrývá pod sekci *vida*, proto jsem ji vyměnila za rubriku *sucesos*, *estilo* zde taktěž není, proto jsem ho nahradila rubrikou *gente*, která zahrnuje *moda* a místo *televisión*, která se zde nevede vůbec, jsem použila dalších deset titulku z *internacional* sekce. A v neposlední řadě ***La Razón***, kde *ciencia* je pod záštitou rubriky *sociedad*, *estilo* zde mají pod anglickým názvem *lifestyle* a místo nedostačujícího obsahu *televisión*, jsem použila titulky *sekce sociedad*.

Na grafu z konce teoretické části je možné vidět, jakým stylem budu postupovat v analýze titulků, ale dovolím si ještě jednou zmínit stěžejní aspekty praktické části, tj. zanalyzovat typ titulku, zda je větný či nevětný, počet slov titulku, typ dělení podle obsahu a typ verbální skutečnosti.

4. Větné a nevětné titulky

Primární pro to, abych mohla analyzovat novinové titulky a všimnout si v nich skutečností, které byly zmíněny v teoretické části, bylo třeba rozdělit si titulky na větné a nevětné. Jednu z takto provedených analýz, jsem našla v knize *Sloh žurnalistiky* od Josefa Václava Bečky, který aby ukázal diverzitu forem novinových titulků, vzal dne 19. prosince 1984 všech sedm deníků, které pravidelně vycházely, a počal analyzovat všechny titulky, co v nich našel. Konečné číslo bylo **354** titulků, bráno bez titulků rubrik, ty do testovaného vzorku započítávány nebyly. V Bečkově průzkumu bylo **160** novinových titulků *větné formy* a **194** titulků *formy nevětné*. Na rozdíl od titulů knih a článků stylu uměleckého a odborného, v nichž zcela převládají tituly nevětné, je ve zkoumaném materiálu *větných* titulků mnohem větší procento, totiž **45,2 %**, tedy téměř polovina všech.⁸³

Můj výsledek u španělských titulků v porovnání s jeho českými se trochu liší. Ze vzorku **500** titulků, které byly vybrány z pěti deníků poskytujících všeobecné informace, jich bylo **130 nevětných** a **370 větných**. To znamená pouhých **26 % nevětných** titulků, což příliš nekoresponduje s Bečkovými výsledky, ale faktorů, které výsledek ovlivňují, je mnoho. V mém vzorku byla naprostá většina titulků z rubriky *Opinión nevětných*, dá se tedy předpokládat, že pokud v Bečkových titulcích bylo více titulků této sekce, může se jeho vyšší počet nevětných titulků odvíjet od tohoto aspektu.

V následující tabulce jsou přehledně uvedeny výše zmíněné informace. Údaje v tabulce považuji pouze za informativní, nejde o srovnání, neboť bychom srovnávali „nesrovnatelné“ – jiný jazyk, jiný úzus a jiná období.

Tabulka 2 - Porovnání výsledků dvou analýz

	Bečka	Vlastní analýza
Celkem	354	500
Větných titulků	160	370
Nevětných titulků	194	130
% nevětných	54,8	26
% větných	45,2	74

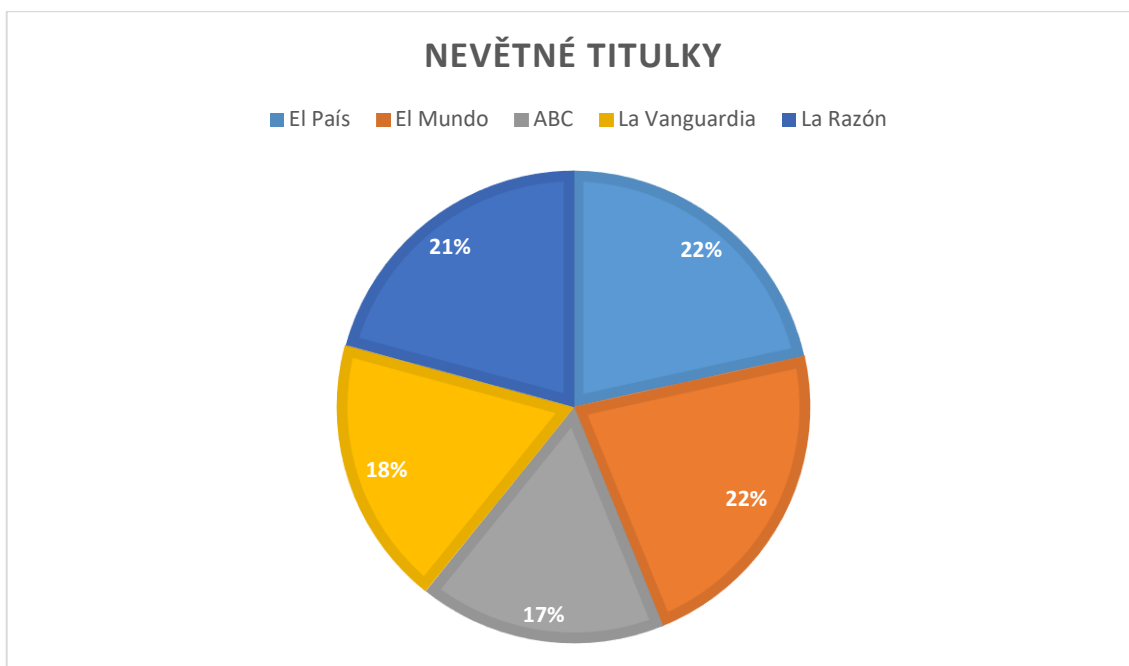
⁸³ BEČKA, Josef V. *Sloh žurnalistiky*. Praha: Novinář, 1986

V tabulce 3 uvádím výsledky analýzy celkového zastoupení nevětných titulků v jednotlivých novinách a poměrné zastoupení nevětných titulků v rubrice Opinión, kde se vyskytují nejvíce. Zastoupení v jednotlivých denících je více méně vyrovnané a tvoří přibližně čtvrtinu až třetinu všech námi analyzovaných titulků.

Tabulka 3 - Nevětné titulky

Název novin	Počet nevětných titulků celkem ze sta	Poměr nevětných titulků v rubrice Opinión
<i>El País</i>	28	7/10
<i>El Mundo</i>	29	6/10
<i>ABC</i>	22	8/10
<i>La Vanguardia</i>	24	7/10
<i>La Razón</i>	27	5/10

Graf 3 - poměr nevětných titulků v jednotlivých denících

5. Analýza větných titulků

Po rozdělení titulků na větné a nevětné jsem dále pokračovala v analyzování pouze větných titulků. Dle nashromážděných informací, které jsem ve své práci představila, jsem se nejprve zaměřila na analýzu stručnosti, tedy zdali titulky skutečně dodržují rozsah 10, popřípadě 13 slov či ne, což je počet, který doporučují Alarcos Llorach a autoři publikace *Libro de estilo* (viz výše kapitola 2.2.1 Stručnost). Dalším aspektem, na který se podívám, je analýza obsahu, kde uvidím jaké procento z celkového vzorku titulků, je založeno na fyzickém počínu, verbálním, či kombinaci obojího. Poté jsem analyzovala, které z titulků obsahují *verbum dicendi* a jsou tedy nepřímou řečí, a které titulky naopak obsahují přímou řeč, ať už zdánlivě úplnou nebo zkrácenou. To rozpoznám na základě obsahu samotných článků následujících pod titulky, neboť je to esenciální ke správnému určení typu titulků, jak lze pozorovat na příkladech uvedených v teoretické části této práce.

5.1 Dodržování stručnosti

Nyní ukáži, k jakým závěrům jsem došla v případě stručnosti, aneb že titulek by měl být jedna pouhá věta o maximální délce 10 slov, popř. 13, jak zmiňuje *LEP*.

Co se týče *El País* byla délka povětšinou dodržována, avšak našly se i titulky delší. První z uvedených má slov 13 a druhý 14:

- (32) a. *Rivera recuerda al PSOE su rechazo a la tesis de Podemos en Cataluña.*(27.)⁸⁴
b. *El 66% de los vascos cree que no se logrará un acuerdo de Gobierno.* (28.)⁸⁵

V *El Mundo* se našly dokonce ještě delší titulky. Jeden o 15 slovech a dva, které měly slov 16. Většinou je to ale zapříčiněno délkou přímé řeči, což je logické, pokud chceme přímou řeč interpretovat velmi věrně. Navíc internetové deníky netrpí tolik na prostorovou restrikcii, jako tištěná periodika, tedy je možné napsat kratší titulek na

⁸⁴ MATEO, Juan José. Rivera: “No puede haber un buen Gobierno para España si participan quienes quieren romper España” In: *El País* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://politica.elpais.com/politica/2016/04/04/actualidad/1459753732_900652.html

⁸⁵ GOROSPE, Pedro. El 66% de los vascos cree que no se logrará un acuerdo de Gobierno In: *El País* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://politica.elpais.com/politica/2016/04/04/actualidad/1459767866_095241.html

titulní stranu internetového deníku a pod odkaz skrýt rozsáhlý titulek plně citovaný, jak je možné na internetu vidět.

- (33) a. *Petros Márkaris: 'Los turcos laicos son la próxima minoría a la que expulsarán de Estambul'. (70.)*⁸⁶
b. *Feijóo, sobre la sucesión de Rajoy: "Estoy igual que ayer porque la carrera no ha comenzado."* (30.)⁸⁷
c. *Europa pide al Vaticano que abra sus archivos a los afectados por casos de niños robados. (77.)*⁸⁸

Za ABC jsem našla dokonce tři titulky mající 17 slov.

- (34) a. *Las cuentas de niños ricos en Instagram que están ayudando a la Policía a detectar el fraude. (72.)*⁸⁹
b. *Nicolás de Grecia: «Me siento orgulloso de ver cómo los griegos están ayudando a los refugiados sirios.»* (77.)⁹⁰
c. *Choques armados en Nagorno-Karabaj entre armenios y azerbaiyanos de una intensidad inédita desde los años 90. (98.)*⁹¹

⁸⁶ ALEMANY, Luis. Petros Márkaris: 'Los turcos laicos son la próxima minoría a la que expulsarán de Estambul' In: *El Mundo* [online]. 03.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.elmundo.es/cultura/2016/04/03/56ffa6ea268e3ec9728b45eb.html>

⁸⁷ EUROPA PRESS. Feijóo, sobre la sucesión de Rajoy: "Estoy igual que ayer porque la carrera no ha comenzado" In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.elmundo.es/espana/2016/04/04/57021d4dca47415b098b45d1.html>

⁸⁸ VÁZQUEZ, Ángeles. Europa pide al Vaticano que abra sus archivos a los afectados por casos de niños robados In: *El Mundo* [online]. 03.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.elmundo.es/sociedad/2016/04/03/56fed4bb46163ff9098b4648.html>

⁸⁹ ABC.ES. Las cuentas de niños ricos en Instagram que están ayudando a la Policía a detectar el fraude

In: *ABC* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.abc.es/estilo/gente/abci-instagram-cuentas-ninos-ricos-instagram-estan-ayudando-policia-detectar-fraude-201604051304_noticia.html

⁹⁰ BIANCHI, Martín. Nicolás de Grecia: «Me siento orgulloso de ver cómo los griegos están ayudando a los refugiados sirios» In: *ABC* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

http://www.abc.es/estilo/gente/abci-nicolas-grecia-siento-orgulloso-como-griegos-estan-ayudando-refugiados-sirios-201604041235_noticia.html

⁹¹ MAÑUECO, Rafael M. Choques armados en Nagorno-Karabaj entre armenios y azerbaiyanos de una intensidad inédita desde los años 90. In: *ABC* [online]. 02.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

http://www.abc.es/internacional/abci-fuertes-combates-reavivan-conflicto-entre-armenia-y-azerbaiyan-enclave-nagorno-karabaj-201604021552_noticia.html

La Vanguardia měla systematicky dlouhé titulky, z nejdelších zde uvedu příklad titulku o 17 a také o 18 slovech:

- (35) a. *Cañete asegura que la empresa de su mujer en Panamá está inactiva desde antes de ser comisario. (26.)*⁹²
b. *Imputados unos padres por permitir que su hija de 10 años tuviera sexo con su novio de 18. (60.)*⁹³

V případě novin *La Razón* se ukázalo, že má nejdelší titulky ze všech analyzovaných periodik. Ukážeme si 17 a dokonce 20 slov.

- (36) a. *El nuevo edificio del Metropolitan: de Jeff Koons a Tiziano, pasando por El Greco, Velázquez o Turner. (67.)*⁹⁴
b. *Una bola de fuego cruzó el sur dEl País con un brillo diez veces superior al de la Luna llena. (50.)*⁹⁵

Je vidět, že většinou tedy titulky přesahují romezí 10 a 13 slov. Je možné, že je tento jev zapříčiněn jistou benevolencí internetu, kdy lze pod odkaz s kratším titulkem skrýt mnohem větší obsah, a to nejen nadpis, ale i celý článek. Redakce deníků byly vždy omezeny disponibilním místem v tištěných novinách, zatímco internetové deníky otvírají nové možnosti a problémy s disponibilním místem pravděpodobně nemusí řešit.

Naopak v sekci *opinión* se titulky vždy vešly do deseti slov, kromě deníku *La Razón*, jeho titulky totiž vypadaly podobně jako z ostatních rubrik a byly relativně dlouhé.

⁹² EUROPA PRESS. Cañete asegura que la empresa de su mujer en Panamá está inactiva desde antes de ser comisario In: *La Vanguardia* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.lavanguardia.com/politica/20160404/40870114481/canete-empresa-mujer-panama-inactiva-antes-comisario.html>

⁹³ REDACCIÓN/ AGENCIAS. Imputados unos padres por permitir que su hija de 10 años tuviera sexo con su novio de 18 In: *La Vanguardia* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.lavanguardia.com/local/sevilla/20160404/40865840710/padres-sevilla-consienten-abusos-hija.html>

⁹⁴ TORRES, Marta. El nuevo edificio del Metropolitan: de Jeff Koons a Tiziano, pasando por El Greco, Velázquez o Turner In: *La Razón* [online]. 02.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.larazon.es/cultura/el-nuevo-edificio-del-metropolitan-de-jeff-koons-a-tiziano-pasando-por-el-greco-velazquez-o-turner-PC12328447#.Tt1qnlEEUZXiV>

⁹⁵ EUROPA PRESS. Una bola de fuego cruzó el sur del país con un brillo diez veces superior al de la Luna llena In: *La Razón* [online]. 01.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.larazon.es/sociedad/ciencia/una-bola-de-fuego-cruzo-el-sur-del-pais-con-un-brillo-diez-veces-superior-al-de-la-luna-llena-MB12318848#.Tt1vHJfCJ3Qtp>

V *El País* se objevil nejkratší titulek, a to jednoslovné vyjádření (37a). Naopak nejdelší v sekci *opinión* byl titulek o osmi slovech. V sekci *opinión* deníku *El Mundo* měl nejkratší titulek 2 slova (38a) a nejdelší titulek 8 slov. V deníku *ABC* byly nalezeny 3 jednoslovné titulky (39a-c) a nejdelší titulek měl pět slov. V *La Vanguardia* byl také k nalezení jednoslovný titulek (40a) a nejdelší titulek zde měl 6 slov. V *La Razón* byl nejkratší titulek o 2 slovech (41a) a nejdelší dokonce o 11 slovech.

- (37) a. *Déficit* (18.)⁹⁶
 b. *No se escuden en un cruel dios electoral.* (13.)⁹⁷
- (38) a. *Odio madridista* (19.)⁹⁸
 b. *Conmoción y olvido del lector políticamente correcto* (16.)⁹⁹
- (39) a. *Cristianofobia* (11.)¹⁰⁰
 b. *Triángulos* (13.)¹⁰¹
 c. *Stones* (18.)¹⁰²
 d. *Y a esto lo llamaré* (15.)¹⁰³
- (40) a. *OK*¹⁰⁴ (17)
 b. *Kertész y la memoria del horror* (13.)¹⁰⁵
- (41) a. *La neolengua* (19.)¹⁰⁶
 b. *La gran coalición, la única opción fiable que sigue en pie* (14)¹⁰⁷

⁹⁶ GRANDES, Almudena. Déficit In: *El País* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://elpais.com/elpais/2016/04/02/opinion/1459624033_601557.html

⁹⁷ PRIETO, Joaquín. No se escuden en un cruel dios electoral In: *El País* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://elpais.com/elpais/2016/04/03/opinion/1459703176_135742.html

⁹⁸ MARTÍNEZ, Luis. Odio madridista In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/opinion/2016/04/04/570141b3268e3e216b8b4648.html>

⁹⁹ JIMÉNEZ, David. Conmoción y olvido del lector políticamente correcto In: *El Mundo* [online]. 03.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/opinion/2016/04/03/56fffb19268e3e266a8b45f9.html>

¹⁰⁰ BURGOS, Antonio. Cristianofobia In: *ABC* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.abc.es/opinion/abci-cristianofobia-201604041644_noticia.html

¹⁰¹ RUIZ-QUINTANO, Ignacio. Triángulos In: *ABC* [online]. 03.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.abc.es/opinion/abci-triangulos-201604030457_noticia.html

¹⁰² GISTAU, David. Stones In: *ABC* [online]. 30.03.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.abc.es/opinion/abci-stones-201603300345_noticia.html

¹⁰³ HUGHES. Y a esto lo llamaré In: *ABC* [online]. 02.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.abc.es/opinion/abci-y-esto-llamare-201604020339_noticia.html

¹⁰⁴ BONNET, Joana. OK In: *La Vanguardia* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.lavanguardia.com/opinion/20160404/40857192387/ok.html>

¹⁰⁵ LA VANGUARDIA. Kertész y la memoria del horror In: *La Vanguardia* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.lavanguardia.com/edicion-impresa/20160404/40857181641/kertesz-y-la-memoria-del-horror.html>

¹⁰⁶ JIMÉNEZ LOZANO, José. La neolengua In: *La Razón* [online]. 02.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.larazon.es/opinion/tribuna/la-neolengua-DC12328182#.Ttt1tIS8nt786st>

5.2 Analýza obsahu: Titulky fyzické, verbální a kombinované

Nyní se zaměřím na obsahově-formální stránku titulků. Nejprve se zaměřím na verbální a tzv. fyzické titulky. Nejprve bylo důležité správně identifikovat druh titulku. Hlavní rozdíl mezi nimi je, že verbální titulky jsou založené na přímé a nepřímé řeči, zatímco fyzické titulky nikoliv. Ty pouze oznamují skutečnost, která se stala. Poté se budu věnovat také titulkům kombinovaným, ve kterých se vyskytuje jak podíl fyzické, tak verbální složky titulku. Inspiraci jsem čerpala především z publikace *Introducción a los titulares de prensa* od Miguela Ángela de la Fuenteho Gonzáleze.¹⁰⁸

5.2.1 Fyzické titulky

Nejprve se zmíním o fyzických titulcích. Fyzických titulků jsme identifikovali celkem 309, což je drtivá většina větných titulků. Fyzické titulky vzhledem k verbálním titulkům jsou v analyzovaném vzorku v poměru 309:49, z čehož můžeme usoudit, že fyzický titulek je oblíbenější, neboť dává redaktorovi volnost titulek vytvořit a nemusí v tomto případě vynaložit snahu na vypořádání se s citací, ať už přímou či nepřímou. Příklady (42), (43) a (44) níže jsou názornou ukázkou fyzických titulků.

(42) *Nico Rosberg vuelve a ser el mejor. (90. El País)*¹⁰⁹

(43) *Muere un destacado dirigente de la filial de Al Qaeda en Siria. (7. El Mundo)*¹¹⁰

(44) *China celebra el Día de los Difuntos (96. ABC)*¹¹¹

¹⁰⁷ EDITORIAL. La gran coalición, la única opción fiable que sigue en pie In: *La Razón* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.larazon.es/opinion/editorial/la-gran-coalicion-la-unica-opcion-fiable-que-sigue-en-pie-ND12333529#.Ttt1uunL9Y5Gcvi>

¹⁰⁸ DE LA FUENTE GONZÁLEZ, Miguel Ángel. *Introducción a los titulares de prensa. Tabanque: Revista pedagógica*, 1991

¹⁰⁹ SERRAS. Manel. „Nico Rosberg vuelve a ser el mejor.“ In: *El País* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-12-6]. Dostupné online z: http://deportes.elpais.com/deportes/2016/04/03/actualidad/1459702633_284870.html

¹¹⁰ EFE. „Muere un destacado dirigente de la filial de Al Qaeda en Siria.“ In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-12-6]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/internacional/2016/04/04/570236d8ca4741d9638b4597.html>

¹¹¹ DÍEZ. Pablo M. „China celebra el Día de los Difuntos.“ In: *ABC* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-12-6]. Dostupné online z: http://www.abc.es/internacional/abci-china-celebra-difuntos-201604040836_noticia.html

5.2.2 Verbální titulky

Verbální titulky bylo možné rozpoznat buď podle toho, že obsahovaly přímou řeč nebo *verbum dicendi*, které uvozuje řeč nepřímou, označenou interpunkčními znaky. Verbálních titulků bylo celkem 49. Verbální titulky jsem při analýze rozdělila do pěti skupin: kompletní citace, citace zdánlivě úplná, zkrácená citace, nepřímá řeč a lexikální substitute. Jednotlivým typům budou věnovány následující kapitoly. V každé kapitole bude uveden pro přehlednost pouze reprezentativní vzorek titulků. Zbytek titulků uvádím na konci v *Příloze 1 – Příklady titulků*.

5.2.2.1 Kompletní citace

V rámci analýzy bylo někdy obtížné rozhodnout mezi citací zdánlivě úplnou a citací zkrácenou. Avšak kromě těchto dvou se mezi titulky objevovaly i citace, které byly skutečně kompletní. Kompletních citací jsme identifikovali celkem 3, tj. 6% z celkového počtu titulků s verbálními akty, jak ukazuje graf č. 4 uvedený za následujícími příklady. Následující titulky jsou tedy věrnými a autentickými citacemi dotazovaných respondentů.

V příkladu (45) se jedná o kompletní citaci Stephana Kinga, jak můžeme vidět v extraktu z článku (46).

(45) ***“Hoy día hay muchas más cosas a las que tener miedo”*** (66.El País)¹¹²

(46) *King ha reflexionado mucho sobre los miedos, que son la materia de sus historias, y de sus sueños. “Hoy día hay muchas más cosas a las que tener miedo.” ¿A qué tiene miedo él? Ha dicho que inventamos horrores ficticios para ayudarnos a soportar los reales. “Tengo miedo a que caigan bombas nucleares en manos de los terroristas, tengo miedo al fanatismo, al extremismo. Hay muchas cosas ahí fuera que dan miedo.”*

V příkladu (47) se jedná také o případ kompletní citace, jak můžeme vidět ve fragmentu článku (48).

(47) ***Catalá: „Tener constituida una sociedad en un Estado extranjero no es un delito “per se”“*** (31. ABC)¹¹³

(48) *El ministro de Justicia en funciones, Rafael Catalá, recordó este lunes que „tener una sociedad constituida en un Estado extranjero no es un delito “per se”“, aunque subrayó que „habrá que investigar“ los «papeles de Panamá», que revelan los nombres de personas de todo El Mundo vinculadas a sociedades opacas ubicadas en El País centroamericano.*

¹¹² ANTÓN, Jacinto. “Hoy día hay muchas más cosas a las que tener miedo” In: *El País* [online]. 06.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://cultura.elpais.com/cultura/2016/04/02/actualidad/1459605182_215793.html

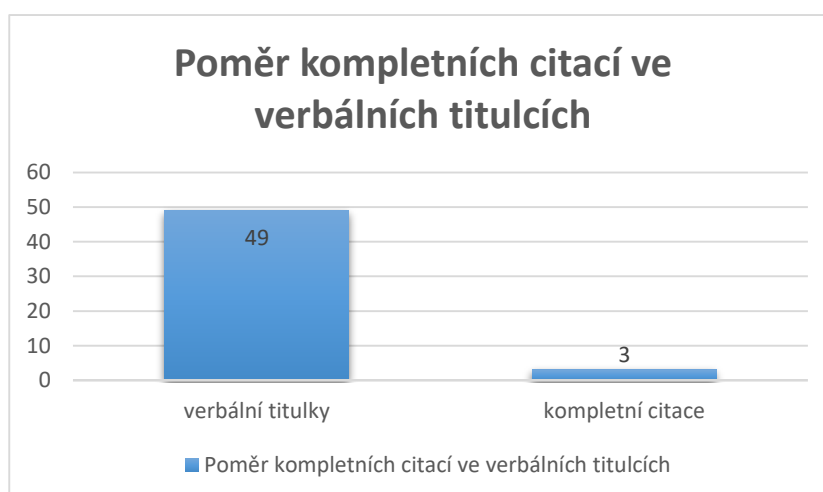
¹¹³ AGENCIAS. Catalá: „Tener constituida una sociedad en un Estado extranjero no es un delito “per se”“ In: *ABC* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.abc.es/espana/abci-catala-tener-constituida-sociedad-estado-extranjero-no-delito-201604041230_noticia.html

Příklad (49) je kompletní citace jedné z vět, které Simeone řekl v ukázce z článku (50).

(49) *Diego Simeone, sobre la expulsión de Torres: “No puedo decir lo que pienso”* (83. *La Vanguardia*)¹¹⁴

(50) *Diego Simeone tomó aire y contó hasta tres antes de comparecer ante los medios. La expulsión de Fernando Torres enfureció y mucho al técnico del Atlético de Madrid, pero esa frustración no quiso trasladarla a la rueda de prensa tras el partido. “No puedo decir lo que pienso. Estoy intentando pensar lo máximo posible, sin decir lo que realmente quiero decir.”*

Graf 4 - Poměr kompletních citací ve verbálních titulcích

¹¹⁴ REDACCIÓN. Diego Simeone, sobre la expulsión de Torres: “No puedo decir lo que pienso” In: *La Vanguardia* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.lavanguardia.com/deportes/futbol/20160405/40911719620/barcelona-atletico-madrid-simeone-rueda-prensa.html>

5.2.2.2 Přímá řeč – citace zdánlivě úplná

Po vyhledání kompletních citací, jsem dále pokračovala ve vyhledávání řeči přímé, konkrétně titulků s citací zdánlivě úplnou. Zdánlivě úplná citace je taková citace, jejíž text vypadá, že nebyl zkracován ani reformulován ze strany tvůrce titulku. Citací zdánlivě úplných jsme identifikovali celkem 12, tj. 24,5% z celkového počtu titulků s verbálními akty, jak ukazuje graf. č. 5, uvedený za následujícími příklady.

Následující příklad titulku v (51) ukazuje zdánlivě úplnou citaci. Pedro Almodóvar o tématu diskrétnosti a ohleduplnosti týkající se bolesti hovoří, avšak taková věta nevyšla z jeho úst, je to tedy tvorba redaktora článku, jak je možné vidět níže na citaci z článku (52).

(51) **Pedro Almodóvar: "El dolor exige discreción"** (65. *El Mundo*)¹¹⁵

(52) *P: ¿Por qué el dolor? ¿Hay algo personal en la elección del tema?*

R: Sí, en parte es un reflejo de lo que viví durante todo el proceso de creación de la película. Fue un momento, sin duda, dramático...

P: ¿Puede ser más explícito?

R: No, ya que he estado contenido en la película, quiero estarlo también en las entrevistas. Aunque sí, hay algo personal que tiene que ver con esa austeridad... Entonces había mucho dolor físico en mi vida. La propia película era una salvación o una condena. Yo no tenía la seguridad de... No podía estar de pie más de dos horas... Pero sabía que lo único que podía hacer era rodar a pesar de todo.

Následující příklad v titulku (53) ukazuje také citaci zdánlivě úplnou, protože je tato věta daná dohromady ze dvou vět, a tedy více méně vytvořena redaktorem, jak můžeme vidět níže na citaci z článku (54).

(53) **Petros Márkaris: 'Los turcos laicos son la próxima minoría a la que expulsarán de Estambul'** (70. *El Mundo*)¹¹⁶

¹¹⁵ MARTÍNEZ, Luis. Pedro Almodóvar: "El dolor exige discreción" In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/cultura/2016/04/04/56fe949c268e3ef5148b4674.html>

(54) *Hay fotografías que muestran a señoras obviamente estambulíes participando en los disturbios", explica Márkaris. "Estambul era una ciudad de minorías, ésa era su enorme riqueza. Ahora veo a los turcos laicos de Estambul y pienso: 'Qué error cometisteis al tolerar nuestra expulsión y cómo lo vais a pagar. Ahora sois vosotros la minoría a la que van a echar de Estambul.'"*

V příkladu (55) se jedná o zdánlivě úplnou citaci, protože věta v článku takto nikde není řečena, avšak její obsah vychází z kontextu tématu, o kterém se mluví v textu článku.

(55) **Steward D. Friedman:** „Las personas tienen que trabajar menos para ser más productivas“ (37. ABC)¹¹⁷

Příklad (56) je citace zdánlivě úplná, která je složená z několika vět a daná do finální podoby z kontextu celého článku samotným redaktorem, jak můžeme vidět na citaci z článku (57).

(56) **Josemi Carmona y Javier Colina:** „El jazz y el flamenco nacen del corazón“ (66. ABC)¹¹⁸

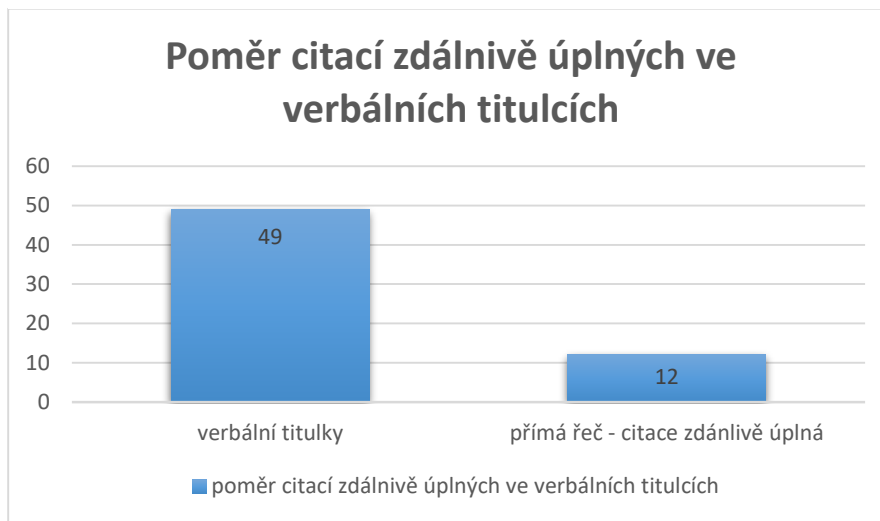
(57) *¿Y por qué parecen casar también ambos géneros, de orígenes tan geográficamente distantes?: „Porque son músicas que nacen del corazón - aclara el guitarrista, antiguo componente de Ketama -, del alma, de muchos ancestros, y están hechas por pueblos que han pasado muchas penurias y que las han contado a través de la música, y las alegrías también.“*

¹¹⁶ ALEMANY, Luis. Petros Márkaris: 'Los turcos laicos son la próxima minoría a la que expulsarán de Estambul' In: *El Mundo* [online]. 03.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/cultura/2016/04/03/56ffa6ea268e3ec9728b45eb.html>

¹¹⁷ NÚÑEZ, Maribel. Stewart D. Friedman: «Las personas tienen que trabajar menos para ser más productivas» In: *ABC* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.abc.es/economia/abci-stewart-friedman-personas-tienen-trabajar-menos-para-mas-productivas-20160402143_noticia.html

¹¹⁸ MARTÍNEZ PITA, Pablo. Josemi Carmona y Javier Colina: «El jazz y el flamenco nacen del corazón» In: *ABC* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.abc.es/cultura/musica/abci-josemi-carmona-y-javier-colina-jazz-y-flamenco-nacen-corazon-201604051135_noticia.html

Graf 5 - Poměr citací zdánlivě úplných ve verbálních titulcích

5.2.2.3 Přímá řeč – zkrácená citace

Po analýze citace zdánlivě úplné, zde nyní uvedu příklady titulků s citací zkrácenou, které byly nalezeny ve zkoumaném vzorku. Zkrácená citace je taková citace, kde zůstává přímá řeč omezená na zredukovaný počet doslovných do uvozovek daných slov. Zkrácených citací jsme identifikovali celkem 25, tj. 51% z celkového počtu titulků s verbálními akty, jak ukazuje graf č. 6, uvedený za následujícími příklady.

Příklad (58) je citace zkrácená, protože redaktor vybral určitý úsek z citace a udělal z něj titulek. Není však příliš zkrácená. Je to kompletní věta. Zajímavé zde je, že titulek působí, jako by názor pocházel od Echeniqueho, původně tato slova však vyšla z úst Íñiga Errejóna, což můžeme vidět zde, na extrakci ze článku (59).

(58) ***Echenique: „Tenemos la costumbre de cambiar de opinión en un debate“***
(23.*El País*)¹¹⁹

(59) *P. ¿Qué le ha pasado a Podemos? ¿Por qué esta crisis?*

*R. Los debates tácticos en Podemos siempre han tenido lugar. El otro día decía Íñigo [Errejón] que **tenemos la costumbre de cambiar de opinión a lo largo de un debate.***

V tomto případě (60) se jedná o citaci zkrácenou, kdy byl použit jen určitý počet slov z jejího vyjádření. Bylo zde užito dvojitého *verba dicendi* – llamar a insistir, jak je možné vidět v citaci z článku (61).

(60) ***Carmena llama a “ceder” e insiste: “No quiero nuevas elecciones”*** (24. *El País*)¹²⁰

(61) *...pero ha reafirmado su deseo: “No me gusta hablar de temas de política general y, con respecto a la necesidad de que haya nuevas elecciones, repito que **no quiero que haya nuevas elecciones.**“*

¹¹⁹ MANETTO, Francesco. Echenique: “Tenemos la costumbre de cambiar de opinión a lo largo de un debate” In: *El País* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://politica.elpais.com/politica/2016/04/03/actualidad/1459703048_764681.html

¹²⁰ MANETTO, Francesco. Carmena llama a “ceder” e insiste: “No quiero nuevas elecciones” In: *El País* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://politica.elpais.com/politica/2016/04/04/actualidad/1459754962_004728.html

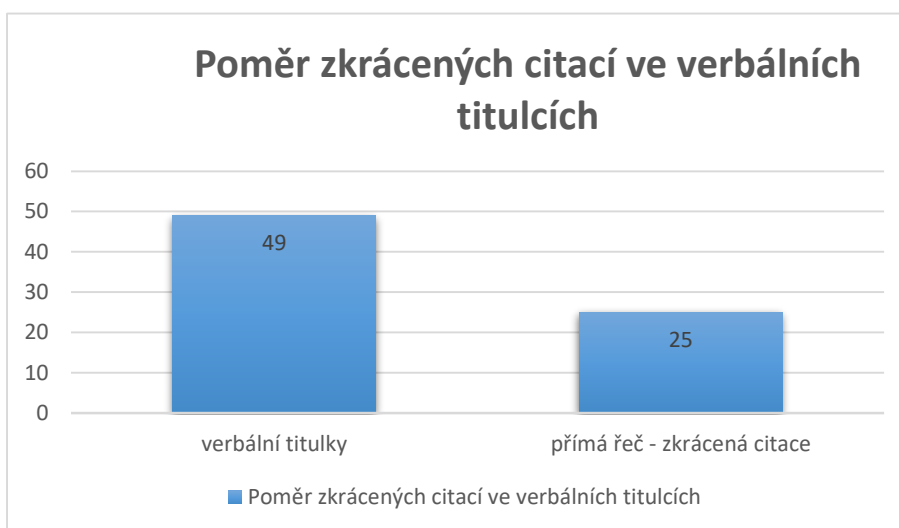
La regidora ha llamado, en cualquier caso, a abordar la gestión política desde el diálogo y la disposición a ceder.

V případě (62) se opět jedná o zkrácenou citaci, jak si můžeme povšimnout v extraktu z článku (63).

(62) **Gerard Piqué: “Nos pone el reto de volver a ganarlo todo”** (81.*El País*)¹²¹

(63) *“Lo que de verdad nos pone son retos como los que vienen ahora. Después de un partido malo, jugar el martes y contra un gran rival es lo que nos gusta a todos; demostrar por qué lo **hemos ganado** todo más de una vez y que tenemos las ganas de **volverlo hacer**”*

Graf 6 - Poměr zkrácených citací ve verbálních titulcích

¹²¹ MARTÍN, Luis. Gerard Piqué: “Nos pone el reto de volver a ganarlo todo” In: *El País* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://deportes.elpais.com/deportes/2016/04/04/champions/1459762614_798124.html

5.2.2.4 Nepřímá řeč – slovesa *dicendi*

Po analýze přímé řeči jsem počala analyzovat řeč nepřímou, tedy titulky s *verbem dicendi* a porovnávala podle *Tabulky 1 – verba dicendi* (str. 24), která daná slovesa se ve vzorku objevují. Avšak ne každé *verbum dicendi*, pokud je přítomno, vede k tomuto typu titulku. Za nepřímou řeč jsem považovala jen takové titulky, které mají schéma *verbum dicendi + que* (případně *verbum dicendi + infinitiv* pro případy stejných podmětů – viz (129). Nepřímých řečí jsme identifikovali celkem 12, tj. 24,5% z celkového počtu titulků s verbálními akty, jak ukazuje graf č. 7, uvedený za následujícími příklady.

Zde je ukázka nalezených titulků s tučně označeným *verbem dicendi* (nepřímá řeč):

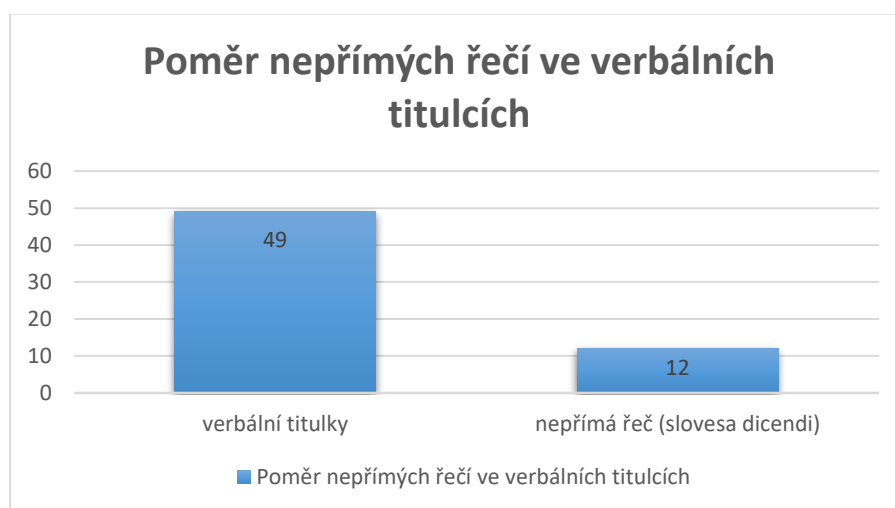
El País:

(64) *El supuesto etarra Madina **niega** que buscara matar a Patxi López. (25.)*¹²²

(65) *Podemos **pide** al Congreso que se eleve la protección del lobo ibérico. (29.)*¹²³

(66) *Almodóvar y su hermano **subrayan** que no tienen deudas con el fisco. (62.)*¹²⁴

Graf 7 - Poměr nepřímých řečí ve verbálních titulcích

¹²² PERÉZ, Fernando J. El supuesto etarra Madina niega que buscara matar a Patxi López In: *El País* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

http://politica.elpais.com/politica/2016/04/04/actualidad/1459762552_853688.html

¹²³ PLANELLES, Manuel. Podemos pide al Congreso que se eleve la protección del lobo ibérico In: *El País* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://amanece.com/snypet/podemos-pide-al-congreso-que-se-eleve-la-proteccion-del-lobo-iberico/>

¹²⁴ EL PAÍS. Almodóvar y su hermano subrayan que no tienen deudas con el fisco In: *El País* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

http://cultura.elpais.com/cultura/2016/04/04/actualidad/1459764063_049349.html

5.2.2.5 Lexikální substituce

Lexikální substituce neboli lexikální transformace nějakého slovního počinu je relativně ojedinělý prvek, který se v mém vzorku objevil pouze jedenkrát, tj. 2% z celkového počtu titulků s verbálními akty.

Ačkoliv se v případě tohoto titulku (67) jedná o citaci zkrácenou, co je na této větě mnohem důležitější, je nález lexikální substituce, kdy ve skutečnosti Piqué řekl, že Messi není člověk, zatímco v titulku je napsáno, že je mimozemšťan viz extrakt (68):

(67) *Piqué: “Messi es un extraterrestre y Cristiano es el mejor de los humanos”*
(87. *La Vanguardia*)¹²⁵

(68) *“Cristiano Ronaldo es un jugador diferente, son muy distintos. Es alto, fuerte, realmente completo, puede hacer de todo. Puede marcar con la cabeza, de penalti, de faltas directas, de uno contra uno. Pero, para mí, Messi no es humano y Cristiano es el mejor de los humanos”, señaló.*

Eso sí, el catalán apuesta por que ambos son “increíbles”. “Estamos hablando de dos de los mejores jugadores no solo del Mundo sino de la historia del deporte”, manifestó al respecto.

¹²⁵ REDACCIÓN. Piqué: “Messi es un extraterrestre y Cristiano es el mejor de los humanos In: *La Vanguardia* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.lavanguardia.com/deportes/futbol/20160405/40896541644/pique-barca-messi-cristiano-ronaldo.html>

5.2.3 Titulky kombinované

Tato skupina titulků, které obsahují jak fyzické, tak verbální skutečnosti, má v mém vzorku minimální zastoupení. Jedná se o kombinaci s přímou řečí částečnou. Z analýzy tedy vyplývá, že tento typ titulků, není velmi běžný. Titulků kombinovaných jsme identifikovali celkem 4.

- (69) *Los Messi afirman que la compañía panameña "está totalmente inactiva."* (84. *El Mundo*)¹²⁶
- (70) *Santamaría garantiza que „se rastreará“ a los implicados en los papeles de Panamá, „sea quien sea.“* (6. *ABC*)¹²⁷
- (71) *Errejón rebaja la condición del referéndum: “No es un tótem al que alabar”* (21. *La Vanguardia*)¹²⁸
- (72) *Domènech ve un “delirio político” creer en un pacto Podemos-C’s* (22. *La Vanguardia*)¹²⁹
- (73) *Rivera insiste: “No puede haber Gobierno con quienes quieren romper España.”* (23.)¹³⁰

¹²⁶ EFE. Los Messi desmienten el "fraude" panameño y el Barça confía en el jugador In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.elmundo.es/deportes/2016/04/04/57028937ca47419f2d8b4585.html>

¹²⁷ SERVIMEDIA. Santamaría garantiza que «se rastreará» a los implicados en los papeles de Panamá, «sea quien sea». In: *ABC* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

http://www.abc.es/espana/abci-santamaria-garantiza-rastrear-implicados-papeles-panama-quien-201604050959_noticia.html

¹²⁸ GARCÍA, Luis B. Errejón advierte “mejores posibilidades” de acuerdo con PSOE y Ciudadanos In: *La Vanguardia* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.lavanguardia.com/politica/20160404/40863502907/errejon-mejores-posibilidades-acuerdo-psoe-ciudadanos.html>

¹²⁹ EUROPA PRESS. Xavier Domènech ve un “delirio político” creer que Podemos y C’s pueden pactar In: *La Vanguardia* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.lavanguardia.com/politica/20160404/40863360957/xavier-domenech-delirio-politico-ciudadanos-podemos-pactar.html>

¹³⁰-AGENCIA S. Rivera insiste: “No puede haber Gobierno con quienes quieren romper España” In: *La Vanguardia* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.lavanguardia.com/politica/20160404/40864262114/albert-rivera-gobierno-quiere-romper-espana.html>

5.2.4 Otázky redaktora

Také se ve vzorku objevily věty, které byly obtížné k určení, zda patří mezi akty fyzické nebo verbální. Nazývám je v této práci jako “otázky redaktora”, které se používají ke vzbuzení zájmu čtenáře o to, co se píše ve článku, aby se dozvěděli odpověď na vyřčenou otázku. O tomto typu interogativního titulku se v teoretické části nezmiňuji, protože se o něm nezmiňují ani autoři v literatuře vybrané pro tuto analytickou práci. Avšak jedná se o rétorické otázky. Otázek redaktora jsme identifikovali celkem 11.

(74) *¿Por qué Japón sigue cazando ballenas? (44. El País)*¹³¹

(75) *¿Por qué España no reconoce a Panamá como un paraíso fiscal? (33. El Mundo)*¹³²

(76) *¿Por qué se puede duplicar el aumento del nivel del mar? (46. El Mundo)*¹³³

(77) *¿Están en peligro los iPhone de todo El Mundo después de la actuación del FBI en el caso San Bernardino? (51. El Mundo)*¹³⁴

Kromě otázek redaktora se mi podařilo nalézt mezi titulky jeden typ, který je nejen otázkou, ale zároveň obsahuje nastíněnou odpověď (78). Další raritou v mém vzorku titulků byla věta uvozená ukazovacím zájmenem, a to ve funkci prvku sloužícímu ke vzbuzení zájmu čtenáře o obsah (79). Také se ve vzorku vyskytl titulek obsahující osobní oslovení, užité z důvodu přiblížení se ke čtenáři. (80).

(78) *¿Es ilegal una sociedad ‘offshore’? Depende de para qué se use (39. El País)*¹³⁵

¹³¹ FONTDEGLÒRIA, Xavier. ¿Por qué Japón sigue cazando ballenas? In: *El País* [online]. 02.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

http://elpais.com/elpais/2016/04/01/ciencia/1459505404_368458.html

¹³² IRIARTE, Marcos. ¿Por qué España no reconoce a Panamá como un paraíso fiscal? In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.elmundo.es/economia/2016/04/04/570247ade2704e7e568b45e9.html>

¹³³ RUIZ DE ELVIRA, Antonio. ¿Por qué se puede duplicar el aumento del nivel del mar? In: *El Mundo* [online]. 03.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.elmundo.es/blogs/elmundo/elporquedelascosas/2016/04/03/por-que-se-puede-duplicar-el-aumento-del.html>

¹³⁴ EL MUNDO. ¿Están en peligro los iPhone de todo el mundo después de la actuación del FBI en el caso San Bernardino? In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.elmundo.es/tecnologia/2016/04/04/5702877d46163f646d8b4629.html>

(79) *Esto es lo que traerá la primera gran actualización de Windows 10 (54. El Mundo)*¹³⁶

(80) *Tu coche será un “smartphone gigante” (54. La Razón)*¹³⁷

¹³⁵ SÉRVULO GONZÁLES, Jesús. ¿Son ilegales las sociedades ‘offshore’? Depende de para qué se usen In: *El País* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

http://economia.elpais.com/economia/2016/04/03/actualidad/1459715393_045108.html

¹³⁶ JIMÉNEZ DE LUIS, Ángel. Esto es lo que traerá la primera gran actualización de Windows In: *El Mundo* [online]. 31.03.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.elmundo.es/tecnologia/2016/03/31/56fc6973e2704ecc538b4644.html>

¹³⁷ VILLAR, E. Tu coche será un “smartphone gigante” In: *La Razón* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.larazon.es/tecnologia/tu-coche-sera-un-smartphone-gigante-BE12342399#.Ttt1HSKIq1tqxmE>

ZÁVĚR

Tato práce se věnuje analýze novinových titulků ve španělském tisku. V úvodní části byly představeny charakteristiky žurnalistiky jako je pravdivost, objektivita, hodnocení nebo specifické výrazové prostředky sloužící k ovlivnění čtenáře a jeho názorů. Po této úvodní části byl věnován důraz na samotný titulek a to především na jeho funkce, formy a charakteristiky. Hlavním teoretickým podkladem a objektem analýzy se díky získaným informacím stala stručnost titulků a to především výběr obsahu a slovní kondenzace.

K analýze bylo vybráno 500 titulků z 5 španělských internetových deníků, kdy bylo nejprve nutno zjistit, zda se jedná o větné či nevětné titulky. Je nutné dodat, že výsledek byl v porovnání s podobnou analýzou českých titulků Josefa Václava Bečky velmi odlišný, protože v jeho analýze bylo větných titulků pouze 45,2 %, zatímco v mé analýze 74 %. Po této separaci analýza pokračovala pouze s titulky větnými.

U těchto mě nejprve zajímalo, v jakém poměru se vyskytují titulky založené na fyzické skutečnosti, verbální skutečnosti, tzv. kombinovaný typ a typ tvořený otázkami redaktora. Výsledky shrnuji v grafu č. 5. (Příloha 2)

Zjistila jsem, že převažuje užití titulků založených na fyzické skutečnosti nad titulky s verbální skutečností, a sice v poměru 309:49 . Titulky s verbální skutečností jsem analyzovala blíže, přičemž jsem se nejprve zaměřila na tyto aspekty: titulky tvořené kompletní citací, titulky tvořené citací zdánlivě úplnou, titulky tvořené zkrácenou citací, titulky s *verby dicendi* a titulky tvořené lexikální substitucí. Z vybraného vzorku titulků založených na verbální skutečnosti bylo zjištěno, že se v novinových titulcích často užívá *verbum dicendi* při uvozování nepřímých řečí. V celkovém měřítku však značně převažuje užívání přímé řeči nad řečí nepřímou v poměru 37:12. I když je nepřímá řeč pohodlnější, přímá řeč dodává titulku autenticitu. Tento fakt byl ve vzorku ověřen počtem 25 přímých řečí ve formě citace zkrácené a 12 případech přímé řeči ve formě citace zdánlivě úplné. Převaha zkrácené citace nad citací zdánlivě úplnou dokazuje, že redaktoři vybraných zpráv a článků tvořili titulky velmi věrně ve vztahu k vyjádřením samotných respondentů, a tedy se vyvarovali překrucování informací a tvorbě nejednoznačných matoucích titulků. Analýzu verbálních titulků a jejich kategorií ukazuje graf č. 9. Sumarizaci všech výsledků ukazuje tabulka č. 4 a č. 5 (Příloha 2).

Prvky jako vynechání *verba dicendi* nebo vynechání původce děje jdou ruku v ruce a není tedy divu, že bylo v mnoha případech vidět prolínání těchto aspektů titulku ať už pro jeho stručnost, tak pro zaujetí čtenáře nebo jeho nalákání k četbě článku, díky skryté informaci.

Mezi titulky se objevil jeden typ, který nebylo možné zařadit přímo ani mezi fyzické akty ani mezi verbální, a to byly otázky redaktora.

Jako dodatek bych ráda řekla, že slovní kondenzace u titulků braných z internetových verzí novin nebyla příliš znát, protože internetové stránky nejsou tak omezeny disponibilním místem jako papírový tisk.

RESUMEN

Este trabajo se dedica al análisis de los titulares en la prensa española. En la parte introductoria fueron demostradas las características del periodismo como la veracidad, objetividad, evaluación o específicos medios de expresión que sirven para influir al lector y sus opiniones. Después de esta introducción se prestó la atención al mismo titular y especialmente a sus funciones, formas y características. La principal base teórica y el objeto de análisis se hizo, gracias a las informaciones ganadas, la concisión de los titulares sobre todo la elección del contenido y condensación verbal.

Para la análisis fue elegida la muestra de 500 titulares de 5 diarios españoles de Internet, cuando era necesario revelar, en primer lugar, si se trata de los titulares oracionales o no. Es necesario añadir que el resultado en comparación con una parecida análisis de los titulares checos de Josef Václav Bečka es muy diferente porque en su análisis tiene 45,2 % de los titulares oracionales mientras yo tengo 74 %. Después de esta separación la análisis siguió solo con los titulares oracionales.

En el caso de los titulares oracionales ante todo me interesó, en que proporción numérica aparecen los titulares basados en los hechos físicos, hechos verbales, hechos verbales y físicos y tipo basado en preguntas réticas. Los resultados están resumidos en el gráfico 5. (Apéndice 2)

He descubierto que prevalece el uso de los titulares basados en los hechos físicos que en los hechos verbales en la proporción 309:49. Después analicé más profundamente titulares basados en los hechos verbales, en cuales enfoqué ante todo estos aspectos: La cita completa, La cita “total”, la cita recortada o parcial, el estilo indirecto y la sustitución léxica. De la muestra elegida basada en los hechos verbales era revelado que en los titulares de prensa es frecuente el uso de *verbum dicendi* en el estilo indirecto. Generalmente en la muestra prevalece notablemente el uso de estilo directo que el estilo indirecto en proporción numérica 37:12. Aunque el estilo indirecto es más cómodo, el estilo directo aumenta la autenticidad del titular. Este hecho fue comprobado en la muestra por el número 25 titulares de estilo directo en la forma de cita recortada o parcial y 12 en la forma de cita „total.“ Predominio de la cita recortada o parcial demuestra que los redactores de las noticias y de los artículos hacían los titulares fielmente con respecto a las expresiones de los respondentes, así pues evitaron las informaciones retorcidas y la creación de los titulares confusos ambiguos.

Análisis de los titulares de hechos verbales y sus categorías demuestra gráfico 9. Recapitulación de todos resultados demuestra la tabla 4 y 5 (Apéndice 2)

Aspectos como la omisión del *verbum dicendi* o la supresión del emisor van juntos y por eso no es ninguna sorpresa que en muchos casos se puede ver mezcla de estos aspectos de los titulares tal por su concisión como por la captación del lector o por la atracción al leer el artículo entero gracias la información oculta.

Entre los titulares apareció un tipo que no era posible colocar al grupo de los hechos físicos u de los verbales y eso eran las preguntas de redactor.

Al final me gustaría decir que la condensación verbal en los titulares sacados de las versiones de Internet de los diarios no era muy notable porque las páginas de web no están tan limitadas por el sitio disponible como la prensa de papel.

PŘÍLOHA 1 – PŘÍKLADY TITULKŮ

Verbální titulky

PŘÍMÁ ŘEČ – CITACE ZDÁNlivĚ ÚPLNÁ

V případě (81) se jedná o zdánlivě úplnou citaci, vyplývající z kontextu z rozhovoru se Stanleyem G. Paynem (82a-b):

(81) *„Antes del asesinato de Calvo Sotelo había muy pocos militares dispuestos a rebelarse“* (70. ABC)¹³⁸

(82) a. *Francisco Franco fue uno de esos militares que cambió de postura con la muerte de Calvo Sotelo.*

b. *Antes del asesinato de Calvo Sotelo, Franco había evitado comprometerse porque creía que un levantamiento militar sería contraproducente y el Ejército no podrían actuar con una sola voz. Solo un día antes había enviado mensajes diciendo que era indeseable esta medida. No obstante, al conocer el magnicidio decidió unirse. Franco identificó en el asesinato el desastre nacional que había señalado como única línea que le podía llevar a participar en la insurrección.*

(83) *Alicia Borrás: „Las pasarelas parecen desfiles militares“* (80. ABC)¹³⁹

(84) *Alicia Borrás tiene muy buena memoria y es consciente de la evolución de su profesión. „Todo ha cambiado mucho. Cuando yo era joven nos maquillábamos nosotras y no teníamos los equipos de estilismo que hay ahora. Pero lo que más me llama la atención es que antes la modelo podía interpretar y ahora parecen desfiles militares.“*

¹³⁸ CERVERA, César. „Antes del asesinato de Calvo Sotelo había muy pocos militares dispuestos a rebelarse“ In: ABC [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.abc.es/cultura/libros/abci-antes-asesinato-calvo-sotelo-habia-pocos-militares-dispuestos-rebelarse-201604050214_noticia.html

¹³⁹ GÜELL, María. Alicia Borrás: «Las pasarelas parecen desfiles militares» In: ABC [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.abc.es/estilo/gente/abci-alicia-borras-pasarelas-parecen-desfiles-militares-201604040651_noticia.html

(85) *„Contra el Madrid, tenemos un 2% de posibilidades“* (82. ABC) ¹⁴⁰

(86) a. *¿Cuántas posibilidades le das al Wolfsburgo?*

b. *Un 2%. Es siempre mejor decir la verdad. Digo un 2% porque no tenemos mucha experiencia en cuartos ni en la Champions, con jugadores que es la primera vez que van a jugar unos cuartos y en eso el Madrid está muy al frente. Ganó la Champions hace dos años, tiene mucha experiencia y sabe qué tiene que hacer en estos partidos. Vamos a pelear. Yo le digo a mis compañeros que tenemos que disfrutar, hacer un partido muy concentrado e intentar ganar todos los duelos para ganar al Madrid.*

Příklad (87) je zdánlivě úplná citace, protože Jessica Alba mluví o tomto tématu, avšak nebylo citováno doslova to, co řekla. Věta je pospojovaná a daná dohromady z kontextu zprávy (88):

(87) *Jessica Alba: „Es mejor tener un buen culo que unos pechos grandes“* (73. *La Razón*) ¹⁴¹

(88) *“La moda de las tetas viene y va, pero los traseros nunca pasan de moda. Los traseros siempre han sido muy admirados. No conozco a un solo hombre al que no le guste un buen culo. Y me parece que a menudo a las mujeres les gustan más sus traseros y ahora cada vez resulta más aceptable tener un trasero grande”, aseguró Jessica en una entrevista a la revista Glamour.*

Příklad (89) je zdánlivě úplná citace. Nacho Peña, redaktor článku, cituje svého kolegu v citaci z článku (90).

(89) *„Los culés no saben dónde meterse“* (88. *La Razón*) ¹⁴²

(90) *Mi colega Javi, presidente de la peña We Are The Champions, disfrutó como un niño... ¡desde el Camp Nou! „Ha sido una gozada, Nacho. Con el gol de*

¹⁴⁰ ABC. «Contra el Madrid, tenemos un 2% de posibilidades» In: ABC [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.abc.es/real-madrid/abci-wolfsburgo-real-madrid-contra-madrid-tenemos-2-por-ciento-posibilidades-201604050814_noticia.html

¹⁴¹ LA RAZÓN. Jessica Alba: „Es mejor tener un buen culo que unos pechos grandes“ In: *La Razón* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.larazon.es/lifestyle/gente/jessica-alba-es-mejor-tener-un-buen-culo-que-unos-pechos-grandes-JE12342568>

¹⁴² PEÑA, Nacho. «Los culés no saben dónde meterse» In: *La Razón* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.larazon.es/deportes/chiringuito/los-cules-no-saben-donde-meterse-CD12334215#.Ttt1AuJRV3p4uXv>

Cristiano se hizo un silencio absoluto. No sabían dónde meterse.“ No me extraña, llevan años diciendo que no aparece en las grandes citas, le digo. „Que se repasen sus 10 goles en sus últimas 9 visitas a Barcelona“, me apunta Javi. Igual les salen hasta úlceras...

PŘÍMÁ ŘEČ – ZKRÁCENÁ CITACE

- (91) **Luis Enrique: “Cualquiera se cambiaría por nosotros”** (82. *El País*)¹⁴³
- (92) *Y amplió: “Cualquiera se cambiaría por nosotros porque somos los mejores de la Liga hasta ahora. Pero eso no quiere decir que esté ganado el título.”*

Případ (93) je zkrácená citace, kdy se až v článku dozvídáme, že původcem přímé řeči je hlavní představitel zmíněné role v seriálu, a to Nathan Fillion. Zmíněno v Extraktu (94).

- (93) **“Me gustaría que Castle terminara con una bala en la cabeza”** (92. *El País*)¹⁴⁴
- (94) **“Si Castle tiene que terminar, me gustaría que fuera a lo bestia, con una bala en la cabeza”,** *rie Fillion.*

- (95) **Feijóo, sobre la sucesión de Rajoy: “Estoy igual que ayer porque la carrera no ha comenzado”** (30. *El Mundo*)¹⁴⁵
- (96) **“En mi opinión yo estoy igual hoy que ayer, porque la carrera para sustituir a Rajoy no ha comenzado, no he estado nunca en una carrera que ni siquiera estaba convocada”**

¹⁴³ QUIXANO, Jordi. Luis Enrique: “Cualquiera se cambiaría por nosotros” In: *El País* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://deportes.elpais.com/deportes/2016/04/04/champions/1459762744_697571.html

¹⁴⁴ DE SANDOVAL, Pablo X. Nathan Fillion: “Me gustaría que Castle terminara con una bala en la cabeza” In: *El País* [online]. 03.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://cultura.elpais.com/cultura/2016/04/01/television/1459533901_808125.html

¹⁴⁵ EUROPA PRESS. Feijóo, sobre la sucesión de Rajoy: “Estoy igual que ayer porque la carrera no ha comenzado” In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/espana/2016/04/04/57021d4dca47415b098b45d1.html>

Opět se v příkladu (97) jedná o zkrácenou citaci, kdy se až uvnitř článku dozvíme, že tento názor řekl inženýr Darío Gil (98).

(97) **"No hay razón para temer a los robots"** (41. *El Mundo*)¹⁴⁶

(98) *...los seres humanos tienen que estar en el centro de todo: «En IBM diferenciamos entre computación cognitiva e Inteligencia Artificial. La computación cognitiva utiliza técnicas de IA con las personas. Nuestra visión no es crear sistemas que lo hagan todo por sí mismos. **No hay razón para temer a los robots.**»*

V příkladu (99) můžeme vidět zkrácenou citaci, která není označena uvozovkami, jak potvrzuje extrakt (100).

(99) **Instagram intenta calmar a los usuarios: por ahora no habrá cambios en el 'timeline'** (57. *El Mundo*)¹⁴⁷

(100) *El pasado lunes, la compañía anunció en Twitter que estaba escuchando sus quejas. "Aseguramos que **nada está cambiando en tu feed ahora mismo**", explicó. A la vez que prometía avisar cuando se desplegara algún cambio.*

Příklad (101) je zkrácenou citací z úst Agustína Almodóvara, bratra slavného Pedra Almodóvara, viz extrakt (102).

(101) **"Lamento el perjuicio que está sufriendo la imagen de mi hermano"** (63. *El Mundo*)¹⁴⁸

(102) **Lamento profundamente el perjuicio que está sufriendo la imagen pública de mi hermano, provocado única y exclusivamente por mi falta de experiencia en los primeros años de andadura de nuestra empresa familiar.**

¹⁴⁶ GUERRERO, Teresa. "No hay razón para temer a los robots" In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.elmundo.es/ciencia/2016/04/04/56fec27546163f326b8b45a5.html>

¹⁴⁷ EL MUNDO. Instagram intenta calmar a los usuarios: por ahora no habrá cambios en el 'timeline' In: *El Mundo* [online]. 31.03.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.elmundo.es/tecnologia/2016/03/31/56fd17b4e2704e75238b4673.html>

¹⁴⁸ EL MUNDO. "Lamento el perjuicio que está sufriendo la imagen de mi hermano" In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.elmundo.es/cultura/2016/04/04/5702796722601d59438b4625.html>

Případ (103) je zkrácená citace s uvedeným původcem děje, jak je vidět v extraktu (104).

(103) **Julio Bocca, tras salir de Uruguay: 'Es sólo un descanso personal'** (66. *El Mundo*)¹⁴⁹

(104) *"Gracias, estoy muy bien. Es sólo un descanso personal y estaré volviendo", nos ha respondido Julio Bocca, durante esta madrugada, sobre su decisión de dejar temporalmente la dirección artística del Ballet Nacional Sodre de Uruguay (BNS), tal y como anunció en un comunicado el viernes.*

(105) **Piqué: "El Atlético de Madrid es el segundo equipo de España"** (81. *El Mundo*)¹⁵⁰

(106) *"Asustar no nos asusta, pero es verdad que está haciendo una temporada espectacular. El Atlético es el segundo equipo de España como demuestra la clasificación y será más difícil que el Real Madrid. Se encierra atrás pero sale a la contra, tiene variantes. Aunque todo se resume en nosotros: si tenemos el balón y que la afición apriete como el sábado. Si todo esto llega, somos casi imparables"*

Příklad (107) je zkrácená citace, kdy se uvnitř článku dozvíme, že se titulěk vztahuje k možnostem, jak rozhodnout zápas. Můžeme vidět v ukázce z článku (108).

(107) **Simeone: "Un minuto es la vida"** (82. *El Mundo*)¹⁵¹

(108) *"Es importante que los 18 jugadores que elijamos para la convocatoria entiendan que un minuto, mañana, es la vida"*

¹⁴⁹ MARINERO, Cristina. Julio Bocca, tras salir de Uruguay: 'Es sólo un descanso personal' In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/cultura/2016/04/04/5701749e22601dbc4f8b4589.html>

¹⁵⁰ CORPAS, Andrés. Piqué: "El Atlético de Madrid es el segundo equipo de España" In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/deportes/2016/04/04/570250d2e2704e7e568b45f9.html>

¹⁵¹ CASTELAO, Eduardo J. Simeone: "Un minuto es la vida" In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/deportes/2016/04/04/570294bee2704e710d8b4610.html>

Příklad (109) je také zkrácená citace, kde bylo pár slov pozměněno redaktorem, jak můžeme vidět v ukázce (110).

(109) *Ultimátum de Ciudadanos a Podemos: 'O apoya el pacto con el PSOE o adiós'* (28. ABC) ¹⁵²

(110) *Ciudadanos no ve capacidad de alcanzar grandes acuerdos con Podemos. Pero confía en convencer a la formación morada de que el documento con el PSOE es lo suficientemente ambicioso como para que lo apoyen. Pero no están dispuestos a hacer ninguna cesión al respecto. Aunque hay algunos espacios en los que el entendimiento puede existir. «El contexto es que si no aceptan el acuerdo nos levantamos de la mesa», señala un miembro de la dirección del partido. Que añade que Podemos «tiene que apoyar el texto íntegro, si no adiós».*

V příkladu (111) se jedná o zkrácenou citaci návrháře videohry Uncharted 4 Rickyho Cambiera, jak můžeme vidět v extraktu (112).

(111) *„Contar la última historia de Nathan Drake era un desafío“* (60. ABC) ¹⁵³

(112) *«Nos parecía que era importante despedir a este personaje al estilo de Naughty Dog. En el estudio queremos seguir creciendo y explorar cosas nuevas. Hemos estado con Uncharted mucho tiempo, y nos encanta, y pensábamos que sería interesante contar la última historia de Nathan Drake, que sería un desafío y algo difícil».*

(113) *Antonio Puerta: „Quiero ser torero y no voy a arrojar la toalla“* (67. ABC) ¹⁵⁴

(114) *„Quiero ser torero, y pese a estos reveses, no voy a arrojar la toalla; creo que tengo madera para serlo, y por eso lucho sin cesar“, añadió.*

¹⁵² ALMIRÓN, Víctor R./SANZ, Gabriel. Ultimátum de Ciudadanos a Podemos: 'O apoya el pacto con el PSOE o adiós' In: ABC [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.abc.es/espana/abci-ciudadanos-Marca-psoe-rechazo-definitivo-podemos-y-apela-nuevo-pp-201604042119_noticia.html

¹⁵³ SÁNCHEZ, J. M. „Contar la última historia de Nathan Drake era un desafío“ In: ABC [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.abc.es/tecnologia/videojuegos/ps4/abci-contar-ultima-historia-nathan-drake-desafio-201604041557_noticia.html

¹⁵⁴ ABC. Antonio Puerta: „Quiero ser torero y no voy a arrojar la toalla“ In: ABC [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.abc.es/cultura/toros/abci-antonio-puerta-quiero-torero-y-no-arrojar-toalla-201604050205_noticia.html

(115) **Nicolás de Grecia: „Me siento orgulloso de ver cómo los griegos están ayudando a los refugiados sirios“** (77. ABC)¹⁵⁵

(116) a. *¿Qué opina de la crisis de los refugiados sirios?*

b. *Es un problema de todos los europeos, pero la situación en Grecia es más delicada porque es el primer país al que llegan muchos de esos **refugiados**. No quiero entrar en detalles en términos políticos, pero sí quiero decir que **me siento muy orgulloso de ser griego y de ver cómo los griegos están ayudando a toda esa gente. En Grecia tenemos una palabra que es «filotimo», que significa altruismo, compasión, empatía. Los griegos han demostrado esto de una manera muy grande.***

(117) **Errejón rebaja la condición del referéndum: “No es un tótem al que alabar”** (21. La Vanguardia)¹⁵⁶

(118) a. *En este asunto, Errejón trata de rebajar el nivel de la exigencia al señalar que lo del referéndum “**no es un tótem al que alabar o derribar.**”*

b. *En tal caso, el dirigente ha dicho que Podemos está dispuesto a sentarse “con cualquiera” para encontrar un encaje. “Estamos dispuestos a discutir y no es un tótem al que alabar o derribar.”*

(119) **Albert Rivera insiste: “No puede haber Gobierno con quienes quieren romper España”** (23. La Vanguardia)¹⁵⁷

¹⁵⁵ BIANCHI, Martín. Nicolás de Grecia: „Me siento orgulloso de ver cómo los griegos están ayudando a los refugiados sirios“ In: ABC [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.abc.es/estilo/gente/abci-nicolas-grecia-siento-orgulloso-como-griegos-estan-ayudando-refugiados-sirios-201604041235_noticia.html

¹⁵⁶ GARCÍA, Luis B. Errejón rebaja la condición del referéndum: “No es un tótem al que alabar” In: La Vanguardia [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.lavanguardia.com/politica/20160404/40863502907/errejon-mejores-posibilidades-acuerdo-psoe-ciudadanos.html>

¹⁵⁷ AGENCIA S. Albert Rivera insiste: “No puede haber Gobierno con quienes quieren romper España” In: La Vanguardia [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.lavanguardia.com/politica/20160404/40864262114/albert-rivera-gobierno-quiere-romper-espana.html>

(120) *El presidente de Ciudadanos, Albert Rivera, ha defendido que **no puede haber un Gobierno en el que participen los partidos que quieren “romper” España**, aludiendo también a Podemos por apoyar el referéndum en Catalunya y lo ha subrayado en la semana en la que se prevé la primera reunión a tres (PSOE, Podemos y C’s).*

Příklad (121) je citace zkrácená, která by mohla vyznít zavádějícím dojmem, že to Pedro je odměřený, ale později se dozvíme, že se jedná o jeho nový film Julieta, ke kterému se tato informace spíše vztahuje, vidno v ukázce (122a-b).

(121) *Pedro Almodóvar: “**Nunca había sido tan austero, y resultó muy estimulante**” (62. *La Vanguardia*)¹⁵⁸*

(122) a. *¿La contención es buscada?*

b. *Es absolutamente elegida. Antes de rodar, sobre todo en mi caso que escribo el guión, la película se te presenta casi como si fuera una entidad muy concreta, con vida propia, y es a partir de ese momento cuando pienso en la visualización y la puesta en escena. Nunca antes, no durante la escritura. Nada más terminar el guión, tuve la intuición de que tenía que ser una **película muy austera**. Y como yo no estaba muy **experimentado en ese tono**, para mí era una novedad **muy estimulante**. Y de hecho, hoy, cuando veo que he conseguido no meter nada de humor, que nadie canta..., todo eso que pertenecería más propiamente al melodrama, me siento muy contento.*

Příklad (123) je zkrácená citace, kdy byl prohozen slovosled věty, viz extrakt (124).

(123) *Luis Enrique: “**Es muy injusto centrarse en el resultado por 15 minutos malos**”(90. *La Vanguardia*)¹⁵⁹*

¹⁵⁸ VALLÍN, Pedro. Pedro Almodóvar: “Nunca había sido tan austero, y resultó muy estimulante“ In: *La Vanguardia* [online]. 03.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.lavanguardia.com/cultura/20160404/40857264670/entrevista-pedro-almodovar-la-vanguardia.html>

¹⁵⁹ DOTRAS, Oriol. Luis Enrique: “Es muy injusto centrarse en el resultado por 15 minutos malos” In: *La Vanguardia* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.lavanguardia.com/deportes/futbol/20160404/40868946489/barcelona-atletico-madrid-luis-enrique-rueda-prensa.html>

(124) *El entrenador pasó página, indicando que salió “satisfecho” tras el encuentro, aunque asume la responsabilidad de la derrota. “Estoy satisfecho con lo que vi en el partido. Tuvimos 60 minutos muy buenos y 15 minutos de duda tras el primer gol. Hay que pensar que los otros son casi tan buenos como nosotros y tienen los mismos objetivos. Tengo claro que repetiría la idea. **Centrarse en el resultado por 15-20 minutos malos me parece muy injusto**”, declaró.*

V Příkladu (125) se jedná o zkrácenou citaci. Byl zde vynechán původce děje, protože dotazovaný je obyčejný člověk, přeživší, není to nikdo veřejně známí. Navíc zde může vynechání původce promluvy vzbudit zájem o to, kdo že to unikl smrti...viz ukázka (126).

(125) *El éxodo a Turquía: „He hecho lo que he podido, estoy vivo“ (1. La Razón)¹⁶⁰*

(126) *Estamos muertos de todos modos», declaraba Firaz, un sirio de 31 años que viajaba en una de esas barcas.*

*Al preguntarle si conocía el plan que la UE acaba de poner en marcha, respondió: „Sabía que iban a devolver a iraníes y afganos, pero no sabía que también estaban deportando a sirios a Turquía. Al menos **he hecho lo que he podido. Estoy vivo.**“*

(127) *Lilian Tintori: „En Venezuela hay saqueos y peleas por un kilo de pollo“ (2. La Razón)¹⁶¹*

(128) *Venezuela está sufriendo una crisis humanitaria que se refleja en asesinatos, secuestros, **saqueos y peleas en los mercados por un kilo de pollo** o de arroz. Es desgarrador lo que están viviendo las familias venezolanas.*

¹⁶⁰ BURRONI, Minerva. El éxodo a Turquía: „He hecho lo que he podido, estoy vivo“ In: *La Razón* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.larazon.es/internacional/el-exodo-a-turquia-he-hecho-lo-que-he-podido-estoy-vivo-GE12341799#.Ttt1KyHv7kwArEn>

¹⁶¹ MAESTRO, Goyo G. Lilian Tintori: „En Venezuela hay saqueos y peleas por un kilo de pollo“ In: *La Razón* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.larazon.es/internacional/lilian-tintori-en-venezuela-hay-saqueos-y-peleas-por-un-kilo-de-pollo-ME12340729#.Ttt191uPnwfuco9>

Příklad (129) je zkrácená a trochu upravená citace Loukase Bassoukose, jednoho z prvních cestujících na znovu otevřeném letišti v Bruselu, ukázka (130).

(129) „*Aquí murió mucha gente, pero lo superaremos*“ (6. *La Razón*)¹⁶²

(130) *En medio de este cruce de acusaciones, tristemente habitual estos días, los primeros viajeros sacaron fuerzas de flaqueza. „Es un poco extraño“, reconoció ayer Loukas Bassoukos a la agencia France-Presse antes de partir a Atenas (el otro vuelo de ayer era a la localidad italiana de Turín). „Mucha gente murió aquí, pero creo que podemos superarlo. Creo que, poco a poco, debemos comenzar a confiar en los controles de seguridad.“*

Zakončení titulku (131) třemi tečkami slouží ke stimulaci zájmu čtenáře, o jaký zlozvyk se bude jednat. V článku od Carmen Lomana se poté dozvíme, že jde o fakt odkládání věcí, které můžeme udělat již dnes, na zítřek. Jedná se tedy o zkrácenou, lehce upravenou citaci, viz extrakt (132).

(131) *El artículo de Lomana: Tenemos la mala costumbre...* (74. *La Razón*)¹⁶³

(132) *Son la panacea contra el estrés, y me harán sentirme en zona confort permanente, y eso es lo que necesito. También olvidar la «mala costumbre» de dejar para mañana lo que podemos hacer hoy, de quejarnos por todo, de no sonreír lo suficiente.*

NEPŘÍMÁ ŘEČ – SLOVESA DICENDI

El Mundo:

(133) *El PP asegura que interrogará a Rita Barberá esta semana. (28.)*¹⁶⁴

(134) *Europa pide al Vaticano que abra sus archivos a los afectados por casos de niños robados. (77.)*¹⁶⁵

¹⁶² ARROQUI, Mirentxu. „Aquí murió mucha gente, pero lo superaremos“ In: *La Razón* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.larazon.es/internacional/aqui-murio-mucha-gente-pero-lo-superaremos-CD12333742#.Ttt16NNHh1PdVGD>

¹⁶³ LOMANA, Carmen. El artículo de Lomana: Tenemos la mala costumbre... In: *La Razón* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.larazon.es/lifestyle/gente/el-articulo-de-lomana-tenemos-la-mala-costumbre-HC12323958>

¹⁶⁴ HERNÁNDEZ, Marisol. El PP asegura que interrogará a Rita Barberá esta semana In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/espana/2016/04/04/5702608f268e3e4a1f8b468e.html>

ABC:

(135) *BBVA **niega** tener en marcha un plan de cierre de oficinas. (32.)*¹⁶⁶

(136) *Galán (Iberdrola) **afirma** que no es «un drama» que se tengan que convocar nuevas elecciones. (34.)*¹⁶⁷

La Vanguardia:

(137) *Cañete **asegura** que la empresa de su mujer en Panamá está inactiva desde antes de ser comisario. (26.)*¹⁶⁸

(138) *La CUP **avisa** a JxSí que si se retira la moción de desobediencia "pasarán cosas." (29.)*¹⁶⁹

(139) *Los técnicos **recomiendan** revisar bien la renta antes de confirmar el borrador. (37.)*¹⁷⁰

La Razón:

(140) *Kesha **admite** haber sufrido chantaje para lograr su «libertad» discográfica. (72.)*¹⁷¹

¹⁶⁵ VÁZQUEZ, Ángeles. Europa pide al Vaticano que abra sus archivos a los afectados por casos de niños robados In: *El Mundo* [online]. 03.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/sociedad/2016/04/03/56fed4bb46163ff9098b4648.html>

¹⁶⁶ ABC. BBVA niega tener en marcha un plan de cierre de oficinas In: *ABC* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.abc.es/economia/abci-bbva-niega-tener-marcha-plan-cierre-oficinas-201604051026_noticia.html

¹⁶⁷ EFE. Galán (Iberdrola) afirma que no es «un drama» que se tengan que convocar nuevas elecciones In: *ABC* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.abc.es/economia/abci-galan-iberdrola-afirma-no-drama-tengan-convocar-nuevas-elecciones-espana-201604050929_noticia.html

¹⁶⁸EUROPA PRESS. Cañete asegura que la empresa de su mujer en Panamá está inactiva desde antes de ser comisario In: *La Vanguardia* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.lavanguardia.com/politica/20160404/40870114481/canete-empresa-mujer-panama-inactiva-antes-comisario.html>

¹⁶⁹ GARCÍA, Luis B. La CUP avisa a JxSí que si se retira la moción de desobediencia "pasarán cosas" In: *La Vanguardia* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.lavanguardia.com/politica/20160404/40871956565/cup-avisa-junts-pel-si-retira-mocion-desobediencia-pasaran-cosas.html>

¹⁷⁰ MAGALLÓN, Eduardo. Los técnicos recomiendan revisar bien la renta antes de confirmar el borrador In: *La Vanguardia* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.lavanguardia.com/edicion-impresa/20160404/40857426742/los-tecnicos-recomiendan-revisar-bien-la-renta-antes-de-confirmar-el-borrador.html>

¹⁷¹LA RAZÓN. Kesha admite haber sufrido chantaje para lograr su «libertad» discográfica In: *La Razón* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.larazon.es/lifestyle/gente/kesha-admite-haber-sufrido-chantaje-para-lograr-su-libertad-discografica-HE12342630>

OTÁZKY REDAKTORA

- (141) *¿Son muchos 10 millones de Galaxy S7 vendidos en un mes? (53. El Mundo)*¹⁷²
- (142) *¿Qué pasaría si la jornada laboral en España acabara por ley a las seis? (72. El Mundo)*¹⁷³
- (143) *The Walking Dead: ¿Quién ha muerto? (99. El Mundo)*¹⁷⁴
- (144) *¿Qué dijo realmente Cristina Pedroche sobre los votantes del PP? (76. La Vanguardia)*¹⁷⁵
- (145) *¿Alguien quiere una guerra en Nagorno Karabaj? (94. La Vanguardia)*¹⁷⁶
- (146) *¿El gato de Schrödinger está vivo y muerto? (45. La Razón)*¹⁷⁷
- (147) *¿Cuánto cuesta una entrada para la Final de copa? (86. La Razón)*¹⁷⁸

¹⁷² EL MUNDO. ¿Son muchos 10 millones de Galaxy S7 vendidos en un mes? In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/blogs/elmundo/entre-bits-chips/2016/04/04/son-muchos-10-millones-de-galaxy-s7-en.html>

¹⁷³ MENGUAL, Elena. ¿Qué pasaría si la jornada laboral en España acabara por ley a las seis? In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/sociedad/2016/04/04/57011f5dca474137548b4600.html>

¹⁷⁴ MENGUAL, Elena. The Walking Dead: ¿Quién ha muerto? In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/sociedad/2016/04/04/57011f5dca474137548b4600.html>

¹⁷⁵ REDACCIÓN. ¿Qué dijo realmente Cristina Pedroche sobre los votantes del PP? In: *La Vanguardia* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.lavanguardia.com/television/20160405/40886239737/cristina-pedroche-votantes-pp.html>

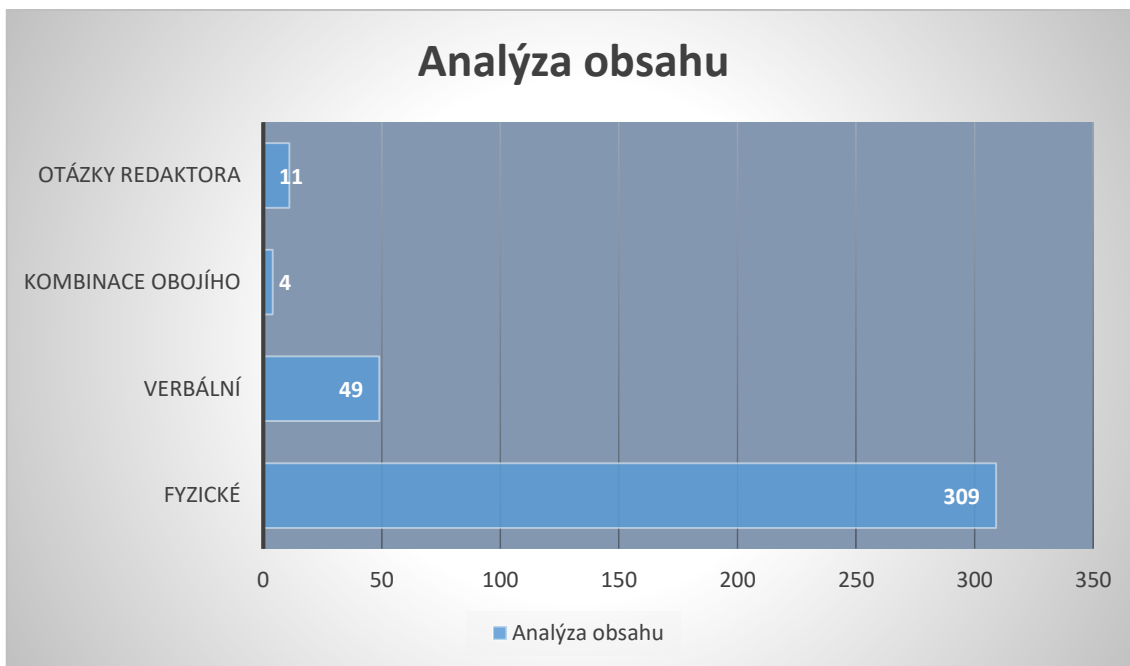
¹⁷⁶ FLORES, Félix. ¿Alguien quiere una guerra en Nagorno Karabaj? In: *La Vanguardia* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.lavanguardia.com/internacional/20160405/40890667876/nagorno-karabaj-guerra-conflicto-congelado.html>

¹⁷⁷ SINC. ¿El gato de Schrödinger está vivo y muerto? In: *La Razón* [online]. 01.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.larazon.es/sociedad/ciencia/el-gato-de-schrodinger-esta-vivo-y-muerto-KB12316378#.Ttt15GorHCN4ucc>

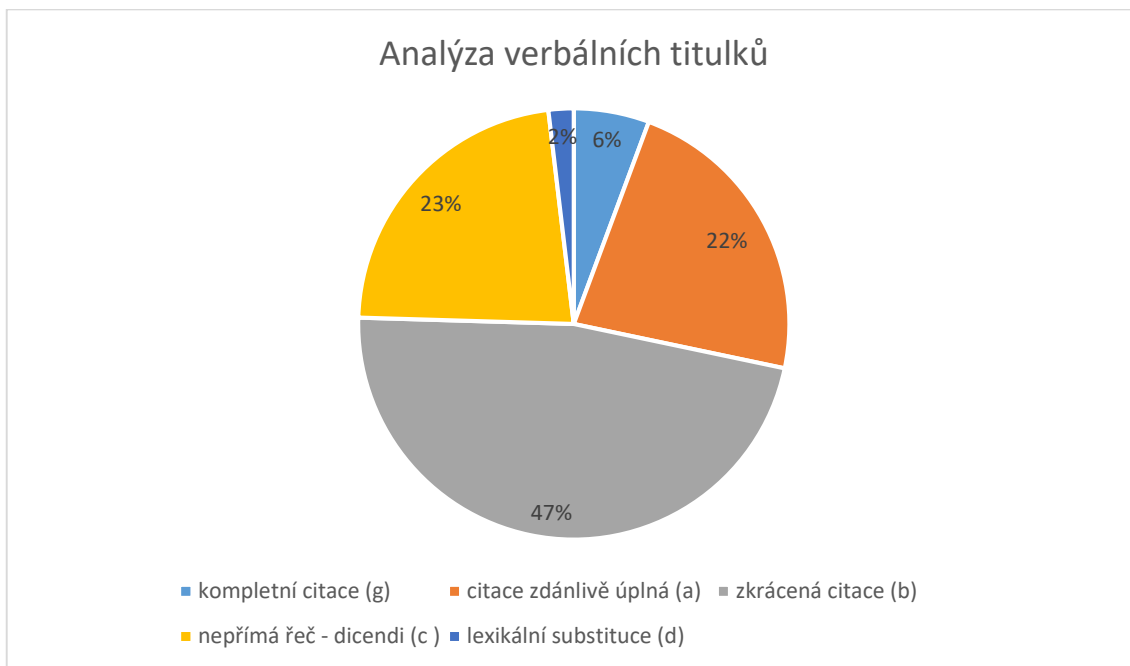
¹⁷⁸ S.D. ¿Cuánto cuesta una entrada para la Final de copa? In: *La Razón* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.larazon.es/deportes/futbol/cuanto-cuesta-una-entrada-para-la-final-de-copa-ED12337210#.Ttt1G8cCaVaRXUO>

PŘÍLOHA 2 – GRAFY A TABULKY

Graf 8 - Analýza obsahu

Graf 9 - Analýza verbálních titulků

Tabulka 4 - Kompletní výsledky analýzy

Analýzy	El País	El Mundo	ABC	La Vanguardia	La Razón	Souhrn
V	72	71	78	76	73	370
N	28	29	22	24	27	130
F	60	53	66	67	63	309
S	10	11	12	8	8	49
M	0	1	1	2	0	4
Otázka redaktora	1	6	0	2	2	11
a	1	2	5	1	3	12
b	5	8	5	3	4	25
c	4	2	2	3	1	12
d	0	0	0	1	0	1
e	0	0	0	0	0	0
f	0	0	0	0	0	0
g	1	0	1	1	0	3

Tabulka 5 - Vysvětlivky

V	větné
N	nevětné
F	fyzické
S	verbální
M	kombinace obojího
O. R.	otázka redaktora
a	přímá řeč - citace zdánlivě úplná
b	přímá řeč - zkrácená citace
c	nepřímá řeč - slovesa <i>dicendi</i>
d	lexikální substituce
e	vynechání <i>verba dicendi</i>
f	vynechání původce promluvy
g	kompletní citace

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- ABAD NEBOT et al. (1984), *Curso de lengua española. Orientación universitaria*, Alhambra, Madrid.
- ALARCOS LLORACH, E., et al. (1989), *Lengua Española*, Santillana, Madrid.
- BAKIČOVÁ, Hana - RUß-MOHL, Stephan. *Žurnalistika: Komplexní průvodce praktickou žurnalistikou*. Praha: Grada Publishing a.s., 2005. ISBN: 80-247-0158-8
- BEČKA, Josef V. *Sloh žurnalistiky*. Praha: Novinář, 1986.
- BURTON, Graeme - JIRÁK, Jan. *Úvod do studia médií*, Brno: Barrister & Principal, 2003. ISBN: 80-85947-67-6
- DE LA FUENTE GONZÁLEZ, Miguel Ángel. *Introducción a los titulares de prensa. Tabanque: Revista pedagógica*, 1991, 7: 159-182.
- El País, Libro de estilo*, Ed. *El País*, Madrid, 1990.
- GRANADOS, V. et al. (1982), *Lengua Española. Manual de orientación universitaria*, Ed. Rosas, Madrid y Barcelona.
- MALDONADO, C. (1991), *Discurso directo e indirecto*, Taurus, Madrid.
- MARTÍNEZ ALBERTOS, J. L. (1984), *Curso general de redacción periodística*, Mitre, Barcelona. ISBN: 84-861-5303-4
- PLEYÁN, Carmen. *Lenguaje: C.O.U.* Editorial Teide, SA, 1978, ISBN 84-307-3198-9
- TORÍO, MA Rebollo. *Análisis de titulares en la prensa hispana. Anuario de estudios filológicos*, 2008, 31: 163-175. ISSN 0210-8178

INTERNETOVÉ ZDROJE

<http://elpais.com/>

<http://www.elmundo.es/>

<http://www.ABC.es/>

<http://www.lavanguardia.com/>

<http://www.larazon.es/>

<http://www.papelenblanco.com/diccionario-literario/diccionario-literario-verba-dicendi>

<http://kiosko.net/es/>

<http://es.statista.com/estadisticas/476795/periodicos-diarios-mas-leidos-en-espana/>

ZDROJE TITULKŮ

El País, 25-8-91, 32

El Sol, 3-8-91, 3

Diario 16, 13-7-91- 6

Diario 16, 13-7-91, 6

El País, 16-11-91, 13

El Sol, 16-8-91, 5

ABC, 15-11-91, 42

El Sol, 15-8-91, 25

Diario, 16, 27-7-91, 8

El País, 6-10-91, 48

Diario 16 (29-8-91, 1)

El País, 14-7-91, 16

El País, 25-8-91, 7

El País (28-7-91, 41)

MATEO, Juan José. Rivera: "No puede haber un buen Gobierno para España si participan quienes quieren romper España" In: *El País* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

http://politica.elpais.com/politica/2016/04/04/actualidad/1459753732_900652.html

GOROSPE, Pedro. El 66% de los vascos cree que no se logrará un acuerdo de Gobierno In: *El País* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

http://politica.elpais.com/politica/2016/04/04/actualidad/1459767866_095241.html

ALEMANY, Luis. Petros Márkaris: 'Los turcos laicos son la próxima minoría a la que expulsarán de Estambul' In: *El Mundo* [online]. 03.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/cultura/2016/04/03/56ffa6ea268e3ec9728b45eb.html>

EUROPA PRESS. Feijóo, sobre la sucesión de Rajoy: "Estoy igual que ayer porque la carrera no ha comenzado" In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/espana/2016/04/04/57021d4dca47415b098b45d1.html>

VÁZQUEZ, Ángeles. Europa pide al Vaticano que abra sus archivos a los afectados por casos de niños robados In: *El Mundo* [online]. 03.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online

z:

<http://www.elmundo.es/sociedad/2016/04/03/56fed4bb46163ff9098b4648.html>

ABC.ES. Las cuentas de niños ricos en Instagram que están ayudando a la Policía a detectar el fraude In: *ABC* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.ABC.es/estilo/gente/ABCi-instagram-cuentas-ninos-ricos-instagram-estan-ayudando-policia-detectar-fraude-201604051304_noticia.html

BIANCHI, Martín. Nicolás de Grecia: «Me siento orgulloso de ver cómo los griegos están ayudando a los refugiados sirios» In: *ABC* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.ABC.es/estilo/gente/ABCi-nicolas-grecia-siento-orgulloso-como-griegos-estan-ayudando-refugiados-sirios-201604041235_noticia.html

MAÑUECO, Rafael M. Choques armados en Nagorno-Karabaj entre armenios y azerbaiyanos de una intensidad inédita desde los años 90. In: *ABC* [online]. 02.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.ABC.es/internacional/ABCi-fuertes-combates-reavivan-conflicto-entre-armenia-y-azerbaiyan-enclave-nagorno-karabaj-201604021552_noticia.html

EUROPA PRESS. Cañete asegura que la empresa de su mujer en Panamá está inactiva desde antes de ser comisario In: *La Vanguardia* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.lavanguardia.com/politica/20160404/40870114481/canete-empresa-mujer-panama-inactiva-antes-comisario.html>

REDACCIÓN/ AGENCIAS. Imputados unos padres por permitir que su hija de 10 años tuviera sexo con su novio de 18 In: *La Vanguardia* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.lavanguardia.com/local/sevilla/20160404/40865840710/padres-sevilla-consienten-abusos-hija.html>

TORRES, Marta. El nuevo edificio del Metropolitan: de Jeff Koons a Tiziano, pasando por El Greco, Velázquez o Turner In: *La Razón* [online]. 02.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.larazon.es/cultura/el-nuevo-edificio-del-metropolitan-de-jeff-koons-a-tiziano-pasando-por-el-greco-velazquez-o-turner-PC12328447#.Ttt1qnlEEUZXiV>

EUROPA PRESS. Una bola de fuego cruzó el sur d*El País* con un brillo diez veces superior al de la Luna llena In: *La Razón* [online]. 01.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.larazon.es/sociedad/ciencia/una-bola-de-fuego-cruzo-el-sur-del-pais-con-un-brillo-diez-veces-superior-al-de-la-luna-llena-MB12318848#.Ttt1vHJfCJ3Qptp>

GRANDES, Almudena. Déficit In: *El País* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28].
Dostupné online z: http://elpais.com/elpais/2016/04/02/opinion/1459624033_601557.html

PRIETO, Joaquín. No se escuden en un cruel dios electoral In: *El País* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://elpais.com/elpais/2016/04/03/opinion/1459703176_135742.html

JIMÉNEZ, David. Conmoción y olvido del lector políticamente correcto In: *El Mundo* [online]. 03.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/opinion/2016/04/03/56fffb19268e3e266a8b45f9.html>

MARTÍNEZ, Luis. Odio madridista In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/opinion/2016/04/04/570141b3268e3e216b8b4648.html>

BURGOS, Antonio. Cristianofobia In: *ABC* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.ABC.es/opinion/ABCI-cristianofobia-201604041644_noticia.html

RUIZ-QUINTANO, Ignacio. Triángulos In: *ABC* [online]. 03.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.ABC.es/opinion/ABCI-triangulos-201604030457_noticia.html

GISTAU, David. Stones In: *ABC* [online]. 30.03.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.ABC.es/opinion/ABCI-stones-201603300345_noticia.html

HUGHES. Y a esto lo llamaré In: *ABC* [online]. 02.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.ABC.es/opinion/ABCI-y-esto-llamare-201604020339_noticia.html

BONNET, Joana. OK In: *La Vanguardia* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.lavanguardia.com/opinion/20160404/40857192387/ok.html>

LA VANGUARDIA. Kertész y la memoria del horror In: *La Vanguardia* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.lavanguardia.com/edicion-impresa/20160404/40857181641/kertesz-y-la-memoria-del-horror.html>

JIMÉNEZ LOZANO, José. La neolengua In: *La Razón* [online]. 02.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.larazon.es/opinion/tribuna/la-neolengua-DC12328182#.Ttt1tLS8nt786st>

EDITORIAL. La gran coalición, la única opción fiable que sigue en *pie* In: *La Razón* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.larazon.es/opinion/editorial/la-gran-coalicion-la-unica-opcion-fiable-que-sigue-en-pie-ND12333529#.Ttt1uunL9Y5Gcvi>

SERRAS, Manel: „Nico Rosberg vuelve a ser el mejor.“ In: *El País* [online].

04.04.2016 [cit. 2016-12-6]. Dostupné online z:

http://deportes.elpais.com/deportes/2016/04/03/actualidad/1459702633_284870.html

EFE: „Muere un destacado dirigente de la filial de Al Qaeda en Siria.“ In: *El Mundo*

[online]. 04.04.2016 [cit. 2016-12-6]. Dostupné online z:

<http://www.elmundo.es/internacional/2016/04/04/570236d8ca4741d9638b4597.html>

DÍEZ, Pablo M. „China celebra el Día de los Difuntos.“ In: *ABC* [online]. 04.04.2016

[cit. 2016-12-6]. Dostupné online z: <http://www.abc.es/internacional/abci-china->

[celebra-difuntos-201604040836_noticia.html](http://www.abc.es/internacional/abci-china-celebra-difuntos-201604040836_noticia.html)

ANTÓN, Jacinto. “Hoy día hay muchas más cosas a las que tener miedo” In: *El País*

[online]. 06.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

http://cultura.elpais.com/cultura/2016/04/02/actualidad/1459605182_215793.html

AGENCIAS. Catalá: „Tener constituida una sociedad en un Estado extranjero no es un

delito "per se"“ In: *ABC* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

http://www.ABC.es/espana/ABCi-catala-tener-constituida-sociedad-estado-extranjero-no-delito-201604041230_noticia.html

REDACCIÓN. Diego Simeone, sobre la expulsión de Torres: “No puedo decir lo que pienso” In: *La Vanguardia* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.lavanguardia.com/deportes/futbol/20160405/40911719620/barcelona-atletico-madrid-simeone-rueda-prensa.html>

MARTÍNEZ, Luis. Pedro Almodóvar: "El dolor exige discreción" In: *El Mundo*

[online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.elmundo.es/cultura/2016/04/04/56fe949c268e3ef5148b4674.html>

ALEMANY, Luis. Petros Márkaris: 'Los turcos laicos son la próxima minoría a la que expulsarán de Estambul' In: *El Mundo* [online]. 03.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné

online z: <http://www.elmundo.es/cultura/2016/04/03/56ffa6ea268e3ec9728b45eb.html>

NÚÑEZ, Maribel. Stewart D. Friedman: «Las personas tienen que trabajar menos para ser más productivas» In: *ABC* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

http://www.ABC.es/economia/ABCi-stewart-friedman-personas-tienen-trabajar-menos-para-mas-productivas-201604042143_noticia.html

MARTÍNEZ PITA, Pablo. Josemi Carmona y Javier Colina: «El jazz y el flamenco

nacen del corazón» In: *ABC* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

http://www.ABC.es/cultura/musica/ABCI-josemi-carmona-y-javier-colina-jazz-y-flamenco-nacen-corazon-201604051135_noticia.html

CERVERA, César. „Antes del asesinato de Calvo Sotelo había muy pocos militares dispuestos a rebelarse“ In: *ABC* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.ABC.es/cultura/libros/ABCI-antes-asesinato-calvo-sotelo-habia-pocos-militares-dispuestos-rebelarse-201604050214_noticia.html

GÜELL, María. Alicia Borrás: «Las pasarelas parecen desfiles militares» In: *ABC* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.ABC.es/estilo/gente/ABCI-alicia-borras-pasarelas-parecen-desfiles-militares-201604040651_noticia.html

ABC. «Contra el Madrid, tenemos un 2% de posibilidades» In: *ABC* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.ABC.es/real-madrid/ABCI-wolfsburgo-real-madrid-contra-madrid-tenemos-2-por-ciento-posibilidades-201604050814_noticia.html

LA RAZÓN. Jessica Alba: „Es mejor tener un buen culo que unos pechos grandes“ In: *La Razón* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.larazon.es/lifestyle/gente/jessica-alba-es-mejor-tener-un-buen-culo-que-unos-pechos-grandes-JE12342568>

PEÑA, Nacho. «Los culés no saben dónde meterse» In: *La Razón* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.larazon.es/deportes/chiringuito/los-cules-no-saben-donde-meterse-CD12334215#.Tt1AuJRV3p4uXv>

MANETTO, Francesco. Echenique: “Tenemos la costumbre de cambiar de opinión a lo largo de un debate” In: *El País* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://politica.elpais.com/politica/2016/04/03/actualidad/1459703048_764681.html

MANETTO, Francesco. Carmena llama a “ceder” e insiste: “No quiero nuevas elecciones” In: *El País* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://politica.elpais.com/politica/2016/04/04/actualidad/1459754962_004728.html

MARTÍN, Luis. Gerard Piqué: “Nos pone el reto de volver a ganarlo todo” In: *El País* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://deportes.elpais.com/deportes/2016/04/04/champions/1459762614_798124.html

QUIXANO, Jordi. Luis Enrique: “Cualquiera se cambiaría por nosotros” In: *El País* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://deportes.elpais.com/deportes/2016/04/04/champions/1459762744_697571.html

DE SANDOVAL, Pablo X. Nathan Fillion: "Me gustaría que Castle terminara con una bala en la cabeza" In: *El País* [online]. 03.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://cultura.elpais.com/cultura/2016/04/01/television/1459533901_808125.html

EUROPA PRESS. Feijóo, sobre la sucesión de Rajoy: "Estoy igual que ayer porque la carrera no ha comenzado" In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/espana/2016/04/04/57021d4dca47415b098b45d1.html>

GUERRERO, Teresa. "No hay razón para temer a los robots" In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/ciencia/2016/04/04/56fec27546163f326b8b45a5.html>

EL MUNDO. Instagram intenta calmar a los usuarios: por ahora no habrá cambios en el 'timeline' In: *El Mundo* [online]. 31.03.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/tecnologia/2016/03/31/56fd17b4e2704e75238b4673.html>

EL MUNDO. "Lamento el perjuicio que está sufriendo la imagen de mi hermano" In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/cultura/2016/04/04/5702796722601d59438b4625.html>

MARINERO, Cristina. Julio Bocca, tras salir de Uruguay: 'Es sólo un descanso personal' In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/cultura/2016/04/04/5701749e22601dbc4f8b4589.html>

CORPAS, Andrés. Piqué: "El Atlético de Madrid es el segundo equipo de España" In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/deportes/2016/04/04/570250d2e2704e7e568b45f9.html>

CASTELAO, Eduardo J. Simeone: "Un minuto es la vida" In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/deportes/2016/04/04/570294bee2704e710d8b4610.html>

ALMIRÓN, Víctor R./SANZ, Gabriel. Ultimátum de Ciudadanos a Podemos: 'O apoya el pacto con el PSOE o adiós' In: *ABC* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.ABC.es/espana/ABCI-ciudadanos-Marca-psoe-rechazo-definitivo-podemos-y-apela-nuevo-pp-201604042119_noticia.html

SÁNCHEZ, J. M. „Contar la última historia de Nathan Drake era un desafío“ In: *ABC* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.ABC.es/tecnologia/videojuegos/ps4/ABCI-contar-ultima-historia-nathan-drake-desafio-201604041557_noticia.html

ABC. Antonio Puerta: „Quiero ser torero y no voy a arrojar la toalla“ In: ABC [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.ABC.es/cultura/toros/ABCi-antonio-puerta-quiero-torero-y-no-arrojar-toalla-201604050205_noticia.html

BIANCHI, Martín. Nicolás de Grecia: „Me siento orgulloso de ver cómo los griegos están ayudando a los refugiados sirios“ In: ABC [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.ABC.es/estilo/gente/ABCi-nicolas-grecia-siento-orgulloso-como-griegos-estan-ayudando-refugiados-sirios-201604041235_noticia.html

GARCÍA, Luis B. Errejón rebaja la condición del referéndum: “No es un tótem al que alabar” In: *La Vanguardia* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.lavanguardia.com/politica/20160404/40863502907/errejon-mejores-posibilidades-acuerdo-psoe-ciudadanos.html>

AGENCIA S. Albert Rivera insiste: “No puede haber Gobierno con quienes quieren romper España” In: *La Vanguardia* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.lavanguardia.com/politica/20160404/40864262114/albert-rivera-gobierno-quiere-romper-espana.html>

VALLÍN, Pedro. Pedro Almodóvar: “Nunca había sido tan austero, y resultó muy estimulante” In: *La Vanguardia* [online]. 03.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.lavanguardia.com/cultura/20160404/40857264670/entrevista-pedro-almodovar-la-vanguardia.html>

DOTRAS, Oriol. Luis Enrique: “Es muy injusto centrarse en el resultado por 15 minutos malos” In: *La Vanguardia* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.lavanguardia.com/deportes/futbol/20160404/40868946489/barcelona-atletico-madrid-luis-enrique-rueda-prensa.html>

BURRONI, Minerva. El éxodo a Turquía: „He hecho lo que he podido, estoy vivo“ In: *La Razón* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.larazon.es/internacional/el-exodo-a-turquia-he-hecho-lo-que-he-podido-estoy-vivo-GE12341799#.Ttt1KyHv7kwArEn>

MAESTRO, Goyo G. Lilian Tintori: „En Venezuela hay saqueos y peleas por un kilo de pollo“ In: *La Razón* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.larazon.es/internacional/lilian-tintori-en-venezuela-hay-saqueos-y-peleas-por-un-kilo-de-pollo-ME12340729#.Ttt191uPnwfuco9>

ARROQUI, Mirentxu. „Aquí murió mucha gente, pero lo superaremos“ In: *La Razón* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.larazon.es/internacional/aqui-murio-mucha-gente-pero-lo-superaremos-CD12333742#.Ttt16NNHh1PdVGD>

LOMANA, Carmen. El artículo de Lomana: Tenemos la mala costumbre... In: *La Razón* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.larazon.es/lifestyle/gente/el-articulo-de-lomana-tenemos-la-mala-costumbre-HC12323958>

PERÉZ, Fernando J. El supuesto etarra Madina niega que buscara matar a Patxi López In: *El País* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://politica.elpais.com/politica/2016/04/04/actualidad/1459762552_853688.html

PLANELLES, Manuel. Podemos pide al Congreso que se eleve la protección del lobo ibérico In: *El País* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://amanece.com/snypet/podemos-pide-al-congreso-que-se-eleve-la-proteccion-del-lobo-iberico/>

DOMÍNGUEZ, Nuño. El ADN aclara el holocausto de los primeros americanos In: *El País* [online]. 02.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://elpais.com/elpais/2016/03/31/ciencia/1459446271_454060.html

EL PAÍS. Almodóvar y su hermano subrayan que no tienen deudas con el fisco In: *El País* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://cultura.elpais.com/cultura/2016/04/04/actualidad/1459764063_049349.html

AYUSO, Rocío. Ben Affleck pide perdón In: *El País* [online]. 02.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://elpais.com/elpais/2016/03/31/estilo/1459444974_009567.html

HERNÁNDEZ, Marisol. El PP asegura que interrogará a Rita Barberá esta semana In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/espana/2016/04/04/5702608f268e3e4a1f8b468e.html>

VÁZQUEZ, Ángeles. Europa pide al Vaticano que abra sus archivos a los afectados por casos de niños robados In: *El Mundo* [online]. 03.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/sociedad/2016/04/03/56fed4bb46163ff9098b4648.html>

ABC. BBVA niega tener en marcha un plan de cierre de oficinas In: *ABC* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.ABC.es/economia/ABCi-bbva-niega-tener-marcha-plan-cierre-oficinas-201604051026_noticia.html

EFE. Galán (Iberdrola) afirma que no es «un drama» que se tengan que convocar nuevas elecciones In: *ABC* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

http://www.ABC.es/economia/ABCI-galan-iberdrola-afirma-no-drama-tengan-convocar-nuevas-elecciones-espana-201604050929_noticia.html

EFE. Maduro admite corrupción en el sistema de distribución urgente de medicinas In: *ABC* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

http://www.ABC.es/internacional/ABCI-maduro-admite-corrupcion-sistema-distribucion-urgente-medicinas-201604040042_noticia.html

AGENCIA S. Rivera insiste: “No puede haber Gobierno con quienes quieren romper España” In: *La Vanguardia* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.lavanguardia.com/politica/20160404/40864262114/albert-rivera-gobierno-quiere-romper-espana.html>

EUROPA PRESS. Cañete asegura que la empresa de su mujer en Panamá está inactiva desde antes de ser comisario In: *La Vanguardia* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28].

Dostupné online z:

<http://www.lavanguardia.com/politica/20160404/40870114481/canete-empresa-mujer-panama-inactiva-antes-comisario.html>

GARCÍA, Luis B. La CUP avisa a JxSí que si se retira la moción de desobediencia "pasarán cosas" In: *La Vanguardia* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.lavanguardia.com/politica/20160404/40871956565/cup-avisa-junts-pel-si-retira-mocion-desobediencia-pasaran-cosas.html>

MAGALLÓN, Eduardo. Los técnicos recomiendan revisar bien la renta antes de confirmar el borrador In: *La Vanguardia* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28].

Dostupné online z: [http://www.lavanguardia.com/edicion-](http://www.lavanguardia.com/edicion-impres)

[impres/20160404/40857426742/los-tecnicos-recomiendan-revisar-bien-la-renta-antes-de-confirmar-el-borrador.html](http://www.lavanguardia.com/edicion-impres/20160404/40857426742/los-tecnicos-recomiendan-revisar-bien-la-renta-antes-de-confirmar-el-borrador.html)

MACÍAS., C. S. Rivera no cede ante Iglesias y pide ministerios a Sánchez In: *La Razón* [online]. 06.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.larazon.es/espana/rivera-no-cede-ante-iglesias-y-pide-ahora-ministerios-a-sanchez-KE12345179#.Ttt1Fn8FJfalnkW>

S. A. El PP denuncia la quema de documentos de la Junta en un descampado de Sevilla In: *La Razón* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.larazon.es/local/andalucia/el-pp-denuncia-la-quema-de-documentos-de-la-junta-en-un-descampado-de-sevilla-EE12343373#.Ttt1PyDPn9wdOI9>

LA RAZÓN. Kesha admite haber sufrido chantaje para lograr su «libertad» discográfica In: *La Razón* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.larazon.es/lifestyle/gente/kesha-admite-haber-sufrido-chantaje-para-lograr-su-libertad-discografica-HE12342630>

REDACCIÓN. Piqué: “Messi es un extraterrestre y Cristiano es el mejor de los humanos In: *La Vanguardia* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.lavanguardia.com/deportes/futbol/20160405/40896541644/pique-barca-messi-cristiano-ronaldo.html>

EFE. Los Messi desmienten el "fraude" panameño y el Barça confía en el jugador In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/deportes/2016/04/04/57028937ca47419f2d8b4585.html>

SERVIMEDIA. Santamaría garantiza que «se rastreará» a los implicados en los papeles de Panamá, «sea quien sea». In: *ABC* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://www.ABC.es/espana/ABCi-santamaria-garantiza-rastrear-implicados-papeles-panama-quien-201604050959_noticia.html

GARCÍA, Luis B. Errejón advierte “mejores posibilidades” de acuerdo con PSOE y Ciudadanos In: *La Vanguardia* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.lavanguardia.com/politica/20160404/40863502907/errejon-mejores-posibilidades-acuerdo-psoe-ciudadanos.html>

EUROPA PRESS. Xavier Domènech ve un “delirio político” creer que Podemos y C’s pueden pactar In: *La Vanguardia* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.lavanguardia.com/politica/20160404/40863360957/xavier-domenech-delirio-politico-ciudadanos-podemos-pactar.html>

FONTDEGLÒRIA, Xavier. ¿Por qué Japón sigue cazando ballenas? In: *El País* [online]. 02.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: http://elpais.com/elpais/2016/04/01/ciencia/1459505404_368458.html

IRIARTE, Marcos. ¿Por qué España no reconoce a Panamá como un paraíso fiscal? In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/economia/2016/04/04/570247ade2704e7e568b45e9.html>

RUIZ DE ELVIRA, Antonio. ¿Por qué se puede duplicar el aumento del nivel del mar? In: *El Mundo* [online]. 03.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.elmundo.es/blogs/elmundo/elporquedelascosas/2016/04/03/por-que-se-puede-duplicar-el-aumento-del.html>

EL MUNDO. ¿Están en peligro los iPhone de todo *El Mundo* después de la actuación del FBI en el caso San Bernardino? In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28].

Dostupné online z:

<http://www.elmundo.es/tecnologia/2016/04/04/5702877d46163f646d8b4629.html>

EL MUNDO. ¿Son muchos 10 millones de Galaxy S7 vendidos en un mes? In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.elmundo.es/blogs/elmundo/entre-bits-chips/2016/04/04/son-muchos-10-millones-de-galaxy-s7-en.html>

MENGUAL, Elena. ¿Qué pasaría si la jornada laboral en España acabara por ley a las seis? In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.elmundo.es/sociedad/2016/04/04/57011f5dca474137548b4600.html>

MENGUAL, Elena. The Walking Dead: ¿Quién ha muerto? In: *El Mundo* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.elmundo.es/sociedad/2016/04/04/57011f5dca474137548b4600.html>

REDACCIÓN ¿Qué dijo realmente Cristina Pedroche sobre los votantes del PP? In: *La Vanguardia* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.lavanguardia.com/television/20160405/40886239737/cristina-pedroche-votantes-pp.html>

FLORES, Félix ¿Alguien quiere una guerra en Nagorno Karabaj? In: *La Vanguardia* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.lavanguardia.com/internacional/20160405/40890667876/nagorno-karabaj-guerra-conflicto-congelado.html>

SINC. ¿El gato de Schrödinger está vivo y muerto? In: *La Razón* [online]. 01.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.larazon.es/sociedad/ciencia/el-gato-de-schrodinger-esta-vivo-y-muerto-KB12316378#.Ttt15GorHCN4ucc>

S.D. ¿Cuánto cuesta una entrada para la Final de copa? In: *La Razón* [online].

04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.larazon.es/deportes/futbol/cuanto-cuesta-una-entrada-para-la-final-de-copa-ED12337210#.Ttt1G8cCaVaRXUO>

SÉRVULO GONZÁLES, Jesús. ¿Son ilegales las sociedades ‘offshore’? Depende de para qué se usen In: *El País* [online]. 04.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

http://economia.elpais.com/economia/2016/04/03/actualidad/1459715393_045108.html

JIMÉNEZ DE LUIS, Ángel. Esto es lo que traerá la primera gran actualización de Windows In: *El Mundo* [online]. 31.03.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z:

<http://www.elmundo.es/tecnologia/2016/03/31/56fc6973e2704ecc538b4644.html>

VILLAR, E. Tu coche será un “smartphone gigante” In: *La Razón* [online]. 05.04.2016 [cit. 2016-4-28]. Dostupné online z: <http://www.larazon.es/tecnologia/tu-coche-sera-un-smartphone-gigante-BE12342399#.Tt1HSKIq1tqxmE>

SEZNAM TABULEK

Schéma 1 - Dělení teoretické části.....	35
Schéma 2 - Dělení analýzy praktické části – metodologie	36
Graf 3 - poměr nevětných titulků v jednotlivých denících	40
Graf 4 - Poměr kompletních citací ve verbálních titulcích.....	48
Graf 5 - Poměr citací zdánlivě úplných ve verbálních titulcích	51
Graf 6 - Poměr zkrácených citací ve verbálních titulcích.....	53
Graf 7 - Poměr nepřímých řečí ve verbálních titulcích	54
Graf 8 - Analýza obsahu	75
Graf 9 - Analýza verbálních titulků	75
Tabulka 1 - <i>Verba dicendi</i>	27
Tabulka 2 - Porovnání výsledků dvou analýz.....	39
Tabulka 3 - Nevětné titulky	40
Tabulka 4 - Kompletní výsledky analýzy	76
Tabulka 5 - Vysvětlivky	76